

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«. — Telefon 25-49
Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din

Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina
inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljuba«. — Telefon 29-92

Fantom na pot

Fantje, spet je prišel čas, ko se poslavljate od naše lepe zemlje in odhajate k vojakom. Ko so najlepše razcvite pomladi, ko dehte naši vrtovi v najlepšem cvetju, ko kali žito po njivah naših polj, ko domovi postajajo tako čudovito topli, vi odhajate. Kako vam je v srcih, kako v dušah? Nič jokavosti, le s korajžjo, to je fantovsko! Vojaščina pride in mine, za marsikoga je mogoče to prvi korak v življenje, prva pot z doma, za drugega morda ne več prva in zato tem lažja. Dobro veste, da vojaška služba še nikoli ni bila sramota, marveč odlika, ponos vsakega fanta. Saj ste prav vi določeni, da branite nas, ki ostajamo doma. In ne samo to, vojaščina je za mladega fanta dragocen čas preizkušnje, za marsikoga prvi trenutek, ko je navezan sam nase, ko stopi med tuje ljudi, v tuj kraj, v novo življenje, ki ga ni znal. Ko boš od vojakov prišel, boš šele znal ceniti pravilno svoje življenje, življenje drugih, življenje v družini, spoznal boš, kaj je odgovornost in prava osebnostna svoboda. Ne strah se! Če imaš le malo poguma, to zate nikakor ne bo zgubljen čas, ampak plodovitost zate in za tvoje življenje. Prišel boš morebiti daleč v južne kraje, spoznal boš nove ljudi, novo življenje, novo zemljo in šele potem boš znal soditi lepote naše zemlje in naše ljudi, šele potem boš občutil vso ono toploto naših domov, ki jo zdaj samo slutiš, šele potem boš videl pravo ljubezen, ki veje v naših družinah, šele

potem se boš zavedel samega sebe in svojega življenja.

Odhajate s pesmijo in vriskom, s svežim cvetjem, prav je tako, fantovsko in slovensko! Šopek, pesem, vrisk in harmonika, vse je naše, vse pristno — le pijanstva nikar! Če nosiš šopek, vsak te bo vesel, če zavriskaš — je pač za slovo, če zapoješ, je pač po naše, če igra harmonika, tudi prav, če se pa napiješ, je to sramota, sramota zate kot fanta, sramota za nas Slovence, saj nam drugi tako radi kaj takega očitajo. Bodite tudi tukaj na mestu in se zavedite, kaj je slovenski fant!

Ko odhajate, vam bodo dajali najrazličnejših opominov in nasvetov. Ne bom vam jih ponavljal, samo eno vam povem, česar vam morebiti vaše matere in vaši tovariši ne bodo povedali: Tistih grdih kletvin v tujih jezikih nikar ne prinesite domov. Bodimo ponosni na svoj materni jezik, ki ne pozna tistih grdih psov! Pa se taka stvar mladega fanta tako hitro prime in marsikdo miali, da ni fant, če ne zna prav robato kleti in psovati Mater božjo. Izkažite se tudi tu, da ste slovenski fantje, ki psovanja in preklinjanja ne poznajo! Samo to na pot, drugo vam bodo povedali drugi.

Pomlad je in s pomladjo v srcih odhajate. Naj vam ta pomlad tudi ostane in z njo se vrnite na svoje lepe domove, v svojo zemljo, med svoje ljudi, ki vedno mislijo na vas z ljubeznijo in čakajo na skorajšnje svidenje.

Javna dela

To je vprašanje, o katerem se pri nas vsa zadnja leta jako mnogo govori, še več čenča, a jako malo stori. Stori se tako malo, da moramo ravno v tem prav gotovo iskati tudi enega izmed vzrokov obubožanja, ki ga opažamo zadnja leta in ki mora vzbujati v vsakem resne skrbi.

Kaj so javna dela? Sem moramo prištevati predvsem velike prometne naprave, kakor ceste in železnice. Razen tega tudi večje javne industrijske naprave (n. pr. elektrarne), uravnavanje voda, velike javne zgradbe itd. Ne rečemo, da se ni storilo prav nič. Nekaj malega pač, zlasti nekatere občine in pa bivša oblastna odbora sta storila marsikaj (n. pr. začela za velikopotezno elektrifikacijo Slovenije), toda pomembnih večjih javnih del, ki bi jih izvršili drugi, pa nismo doživeli v povojnih letih.

Načrtov smo sprožili že na kupe, izvolili že na tucate odbore, ki naj bi skrbeli za izvršitev teh načrtov, vsako leto priredimo par parad in zborovanj za te načrte, vsak mesec razenemo po časopisu krik in vik o nujnosti začeti takega načrta, a resničnih uspehov

ni dosegel ves ta krik sploh nobenih. Le kar pomislimo, koliko let že gradimo železniško zvezo s Sušakom, koliko se je že govorilo in pisalo o podaljšanju kamniške železnice v Savinjsko dolino, o cesti Ljubljana—Zidani most—Zagreb, o cesti Ljubljana—Sušak, o novi bolnišnici v Ljubljani, o poslopju za ljubljansko univerzo, o temeljiti regulaciji naših večjih rek itd. itd. Kdo more tajiti, da niso vse te stvari nujno in krvavo potrebne, saj bi prišle v ogromen prid vseh Sloveniji.

Tudi kmet je na takih javnih delih silno interesiran. Le pomislimo, kaj bi bili vredni gozdovi med Kočevjem in Kolpo, ako bi imeli železniško zvezo od Kočevja do Sušaka, do čim so danes skoro brez cene zaradi oddaljenosti od železnice. Pomislimo dalje, kako ravno kmet, ki se ne more zdraviti po dragih sanatorijih, občuti pomanjkanje prostora v trikrat premajhni ljubljanski bolnišnici. Pomislimo koliko milijonov škode so v zadnjih letih povzročile kmetu povodnji zaradi neuravnosti naših rek in hudournikov, koliko neprilik povzročajo kmetu slabe cestne zveze itd. itd.

Pa ne samo zato so javna dela za kmeta silne važnosti. Le pomislimo, koliko zaslužka bi imele vasi med Kočevjem in Kolpo, če bi gradili tamkajšnje železnice, koliko bi zaslužili od gradnje zasavske ceste, koliko denarja bi prišlo med naše obrtnike, če bi zidali tako krvavo potrebno novo bolnišnico itd. itd. Skratka: javna dela igrajo v gospodarskem pogledu prevažno vlogo, od katerekoli strani jih pogledamo. Od njih imajo vse plasti ljudstva takoj direkten zaslužek, ko so izvršena, pa trajne koristi. Zato je več kot samo ob sebi umevno, da posvečajo vse države javnim delom največjo pozornost, zlasti še v zadnjih letih, da ublažijo s tem kolikortoliko splošno brezposelnost.

Samo pri nas v Sloveniji smo v tem pogledu zadnja leta mnogo zamudili. Svoje dolžnosti niso izvršili vsi tucati odborov in ne tisti, ki bi se bili dolžni brigati za to, da pride pri javnih delih tudi Slovenija na svoj račun.

Prav zanimive podatke nam nudi v tem pogledu uradni statistični letopis, ki poroča, da je bilo izvršenih (razen železnice) državnih javnih del

	v vsej državi	v Sloveniji
l. 1930.	za 455 milj. Din	za 31,4
l. 1931.	za 250 milj. Din	za 13,7
l. 1932.	za 161 milj. Din	za 7,6

V navednih treh letih je torej izvršila država skupno za 866 milj. Din javnih del, od česar je odpadlo na Slovenijo komaj za 52,7 milj. Din ali 6,1%, čeprav tvori Slovenija okroglo 9% vsega prebivalstva v državi in plačuje skoro 15% vseh državnih davkov. Še neprimerno neugodnejša bi bila ta slika, če bi prišli sem še izdatke za nove železniške proge, saj vemo vsi, da ni bil zadnjih 10 let zgrajen v Sloveniji niti meter novih prog. Samo leta 1932. je zgradila država 57 novih poslopj za 25 milj. Din, od katerih ni odpadlo na Slovenijo niti eno. Slično, če ne še neugodnejšo sliko nam nudita potem tudi leti 1933. in 1934., zaradi česar se seveda potem tudi ne moremo čuditi, zakaj ni nikjer več nobenega zaslužka in ne denarja.

Čeprav je bilo zgrajenih v vsej državi po vojni mnogo nad 1000 km novih železnice, smo dobili Slovenci komaj borih 12 km prekmurske proge, a lansko jesen smo že povedali, da bi bila samo železnica Kočevje—Sušak plačana lahko v petih letih, toliko škode imamo od tega, ker mora sedaj vse na Trst. Za same melioracije zemljišč je izdala država od leta 1918.—1931. skupno 30 milj. Din, od česar je dobila Slovenija borih 0,84 milj. Din ali 2,7 odstotka. Ne moremo se čuditi, če je zato v Sloveniji danes v vsej državi razmeroma še največ neizvršenih melioracij zemljišč, namreč 90.000 ha, za kar bi bilo potrebnih okroglo 90 milj. Din, kakor poroča sam uradni statistični letopis.

RAZGLED PO SVETU

Huda nesreča francoskega ministrskega predsednika

Ime 4. maja je francoski ministrski predsednik Flandin v avtomobilu nezvesti Pariz. Na poti v uradno hišo, kjer je bil, se je avtomobil s kolesi vrtel in padel. Flandin je bil hudo poškodovan. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

Francoski ministrski svet je bil razpuščen. Flandin je bil prevezen v bolnišnico. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

Vse trije avtomobili v katerih so bili Flandin in njegovi ministri so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

KATOLIŠKA CERKEV

Katoliška cerkev v Sloveniji je v zadnjih letih doživela veliko sprememb. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

AVSTRIJA

V Avstriji so se v zadnjih letih pojavile številne težave. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

ITALIJA

Italija je v zadnjih letih doživela veliko sprememb. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

NEMČIJA

Nemčija je v zadnjih letih doživela veliko sprememb. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

AMERIKA

Amerika je v zadnjih letih doživela veliko sprememb. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

DOMOLJUB

Domoljub je v zadnjih letih doživela veliko sprememb. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

NAKUP

Nakup je v zadnjih letih doživela veliko sprememb. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

BANKA BARUCH

Banka Baruch, New York

Banka Baruch je v zadnjih letih doživela veliko sprememb. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

Banka Baruch, New York

Banka Baruch je v zadnjih letih doživela veliko sprememb. Vsi člani ministrskega sveta so bili poškodovani. Flandin je bil prevezen v bolnišnico.

kagi je padel s strehe nekega zavoda 18 letni Jožef Klepec in se smrtno pobil. — V Buffalo je zaspala v Gospodu 52 letna Antonija Jerman roj. Kren. — V Elkhart Indiana je zapustil solzno dolino 60 letni Jožef Kvas iz Vipave. — V Little Falls je umrla Marija Homovec r. Grdolnik iz Horjula pri Vrhniki.

DROBNE NOVICE

Ostra volilna borba divja na Češkoslovaškem zlasti med nemškimi strankami.

Pomorsko in zrakoplovno oporišče je začela graditi Nemčija na otoku Syltu. Zopet kršitev mirovnega dogovora!

Ustanovitev mednarodne letalske policije zahtevajo angleški poslanci.

Krvave so se spopadli komunisti in žandarmerija v avstrijskem Wöllersdorfu. Mnogo je ranjenih.

V Švici se vrši v kratkem ljudsko glasovanje, ki naj odloči glede nadaljnjega obstoja prostozidarskih lož.

50.000 vagonov pšenice je od Francije odkupila Italija.

Za pol milijarde dinarjev je zavarovan v Londonu novi francoski potniški parnik »Normandie«.

30 milijonov brezposelnih, med temi pet milijonov solanih ljudi, je sedaj na svetu.

15 letal dnevno zgradi Nemčija.

Ostavko je podala španska vlada. Brez katoličanov ne gre!

Vsak odslužen vojak v Švici dobi puško, ki jo potem hrani sam doma.

Tajno komunistično radijsko postajo so odkrili v Pragi.

Strahoviti pešeni viharji v severni Kitajski.

O obrambi proti zračnim napadom poučuje otroke na avstrijskih solah.

Francoski davčni dohodki so padli v letošnjem prvem tromesečju v primeri z lani za 353 milijonov frankov.

Cel venec trdnjav iz betona in jekla je zgradila Rusija na svoji zapadni meji.

Iz Švice so izgnali francoskega pisatelja Barbussa, ker je preveč agitiral za Abesinijo in proti Italiji.

8050 letal in 2330 tankov je sodelovalo pri prvomajski proslavi v sovjetski Rusiji.

80.000 tujih delavcev je v dobrem pol letu odločila francoska vlada. Kako pa mi?

Velik sneg je zapadel te dni v Poljski. Nemogoč promet in občutna škoda na sadnem drevju.

Ljudsko glasovanje o obnovi monarhije razpiše v kratkem grška vlada. Zdaj vemo, zakaj Venizelosova revolucija?

Naša uganka

Izrežite in dobro spravite!

ol

Izrežite in dobro spravite!

ALI STE ZE PLAČALI NAROČNINO ZA »DOMOLJUB«?

KAJ JE NOVEGA

Volitve v Narodno skupščino

LISTA G. PREDSEDNIKA JEVTICA IMA ABSOLUTNO VEČINO

Po doslej objavljenih uradnih podatkih je dobila doslej pri nedeljskih volitvah v narodno skupščino

lista g. Jevtiča okrog 1.600.000 glasov,
lista g. Mačka okrog 900.000 glasov,
lista g. Ljotiča okrog 30.000 glasov,
lista g. Maksimoviča okrog 30.000 glasov.

V naši banovini je volilo 148.521 volivcev. Od teh so dobili:

g. Jevtič 123.652 glasov,
g. Maček 19.808 glasov,
g. Ljotič 2.539 glasov,
g. Maksimovič 44 glasov.

Mesto Ljubljana: Odd. glasov 12.864. Jevtič (Ivo Mohorič in dr. Riko Fux) 12.489, Maček (dr. Juraj Veselič in Janez Kocmur) 198, Maksimovič (Milutin Petrovič in Miloje Marjanovič, Mirko Nardi in Alojz Novak) 17, Ljotič (dr. Franjo Kandare in Avgust Kuster) 169. Vseh volivcev 18.902.

Okraj Ljubljana okolica: Odd. glasov 8757, Jevtič (dr. Urago Marušič) 8315, Maček (Joža Dolenc) 109, Maksimovič 21, Ljotič 232. Vseh volivcev 20.729.

Okraj Crnomelj: Odd. glasov 2852, Jevtič 1487, Maček 1465, Ljotič 1, Maksimovič 1. Izvoljen je dr. Jure Koc na Jevtičevi listi. Vseh volivcev 4069.

Okraj Kamnik: Odd. glasov 5344, Jevtič 5226 (Anton Kersnik 2570, Anton Cerar 2556), Maček (dr. Milan Dečak) 209. Vseh volivcev 10.267.

Okraj Kočevje: — Volivcev 11.141 Jevtič 4831 (dr. Lovrenčič 2153, Arko 2025, dr. Sajovic 653), Maček 414, Ljotič 1, Maksimovič 1. Okraj Kranj: Odd. glasov 3722, Jevtič 3679 (Ivan Lončar 1817, dr. Fr. Semrov 1862), Maček 27, Ljotič 16. Vseh volivcev 15.658.

Okraj Krško: Odd. glasov 6862, Jevtič 3201 (Horvatič 2475, inž. Zupančič 2726), Maček 1564, Ljotič 96, Maksimovič 1. Vseh volivcev 14.175.

Okraj Litija: Odd. glasov 4121, Jevtič 3387 (Mravljec 2204, Lajovic 1183), Maček (Ivo Pregrad) 196, Maksimovič (Radovan Todorovič) 1, Ljotič (dr. Vinko Zorc) 537. Vseh volivcev 10.577.

Okraj Logatec: Odd. glasov 3394, Jevtič (dr. Drago Marušič) 3011, Maček (Dragan Belak) 344, Maksimovič 0, Ljotič 40. Vseh volivcev 7706.

Okraj Metlika: Odd. glasov 1867, Jevtič 1338 (Makar 607, Malenik 391, Bajuk 330), Maček (Janko Vrančič) 530, Ljotič 7. Vseh volivcev 2754.

Okraj Radovljica: Odd. glasov 4329, Jevtič 2 listi skupaj 4193 (Ivan Azman 1302, Ivo Mohorič 2891), Maček (Zvonimir Kovačević) 9, Maksimovič (Dragoljub Stablovic) 0, Ljotič (Zivko Stojka) 127. Vseh volivcev 10.450.

Okraj Novo mesto: Odd. glasov 6972, Jevtič 4451 (Josip Matko 450, Josip Pavlin 473, dr. Jos. Režek 1900, Franc Bulc 1229, Karlo Strbenk 399), Maček (Krunoslav Batušič) 2541, Ljotič 31. Vseh volivcev 13.085.

Okraj Brežice: Odd. glasov 5372, Jevtič 2936 (dr. Andrej Vebler 1522, Ernst Krulj 1414), Maček (dr. Kukovec) 1515, Ljotič (Škrbec) 921. Vseh volivcev 9893.

Okraj Celje: Odd. glasov 7791, Jevtič 5507 (Prekoršek Iv. 3322, Stante 2185), Maček (Vinko Vabič) 2451, Ljotič 13. Vseh volivcev 17.797.

Okraj Dolnja Lendava: Odd. glasov 5853, Jevtič 4527 (Ante Hajdinjak 1195, dr. Klar Fr. 3332), Maček (dr. Mato Slaviček) 1133, Ljotič 3. Vseh volivcev 10.859.

Okraj Prevalje: Odd. glasov 3230, Jevtič 2997 (Karlo Dobrščak 1814, Milan Lenarčič 1183), Maček (Franc Bart) 231, Maksimovič 0, Ljotič 2. Vseh volivcev 5681.

Okraj Gornji grad: Odd. glasov 2004, Jevtič 1694 (Matija Gorislar 897, Zehelj Ante 792), Maček (Pevce Rudolf) 310. Vseh volivcev 4940.

Okraj Konjice: Odd. glasov 2825, Jevtič 2649 (Karlo Gajšek 2442, Ceručar 207), Maček (Ivan Zivot) 165, Maksimovič 0, Ljotič 11. Vseh volivcev 5485.

Okraj Laško: Odd. glasov 4099, Jevtič 3024 (Jakob Sturc 228, Rudolf Pleskovič 1463 in Ferdo Roš 1333), Maček (Pavlič) 981, Maksimovič 0, Ljotič 94 (47, 47). Vseh volivcev 11.030.

Okraj Ljutomer: Odd. glasov 4867, Jevtič 4436 (Avgust Lukačič 2226, Jakob Rajh 950 in Skuhala Franc 1260), Maček 429 (P. Horvat 301, Dinko Stampar 128), Ljotič 2. Vseh volivcev 10.379.

Okraj Maribor levi breg: Odd. glasov 15.771, Jevtič 15.397 (Ivo Janžekovič 11.598, Rudolf Ogrinc 3797), Maček (Ljubinski) 278, Maksimovič 0, Ljotič (Ivo Matičič) 96. Vseh volivcev 23.208.

Okraj Maribor desni breg: Odd. glasov 6101, Jevtič 5963 (Ante Krejči 1827, Vinko Gornjak 3210, Ivan Kirbiš 926), Maček (Ljubinski) 134, Maksimovič 0, Ljotič 4. Vseh volivcev 14.489.

Okraj Ptuj: Odd. glasov 8059, Jevtič 7239 (Ivo Petrovar 2390, Miha Brenčič 4849), Maček (dr. Kukovec) 734, Maksimovič 2, Ljotič (Vladislav Fabjančič) 84. Vseh volivcev 19.340.

Okraj Murska Sobota: Odd. glasov 9226, Jevtič (Benko Josip) 6327, Maček 2448 (Sarinčič 4, Pavlič 1236, Tita 765 in Znidariš 443), Ljotič 3. Vseh volivcev 15.919.

Okraj Slovenjgradec: Odd. glasov 3726, Jevtič 2896 (dr. Anton Novčan 1648, dr. Bog. Vošnjak 315, Leopold Kopač 933), Maček (Ivo Puncer) 784, Maksimovič 0, Ljotič 46. Vseh volivcev 7602.

Okraj Šmarje: Odd. glasov 5663, Jevtič 2683 (dr. Moser 1760, Zdobšek 488, Komar 455), Maček 2881, Ljotič 1. Izvoljen je dr. Rudolf Dobovišek na Mačkovi listi. Volivnih upravičencev je bilo 11.677.

DOMAČE NOVICE

d Zlato poroko sta obhajala 78 letni obrtnik in posestnik Franc Gajšek in njegova žena 73 letna Uršula roj. Strnad v St. Vidu pri Grobelnem.

d Možje in fantje, ali ste se že prijavili pri župnijskem pripravljalnem odboru za polnočno pobožnost na ljubljanskem evharističnem kongresu, ki bo v noči od 29. do 30. junija. Če še niste, storite to hitro! Nihče naj ne zamudi te edinstvene pobožnosti, ki bo gotovo ostala vsakomur v trajnem spominu.

d Mesec maj, ko to pišemo, še ni prinesel zaželenega toplega vremena, nasprotno se je ozračje zelo hladilo. Padel je mrzel dež, po planinah in nižjih gorah pa je zapadel celo sneg. Po mnogih krajih je bila huda slana, ki

je povzročila ogromno škodo, posebno na sadnem drevju. Ubogi kmeti!

d Pomagaj, kdor more! Na Lošah pri Prevaljah so sestavili odbor, ki bo imel nalogo, da preskrbi podporo za stradajoče rudarske družine.

d Z obratom je zopet prišla tkalnica podjetja Zelenka in Comp. v Mariboru. Sprejetih je bilo v delo 350 delavcev. Podjetje zaposluje sedaj nad 500 delavcev.

d Ogromen kolač sira so razstavili te dni na trgu v Mariboru. Sir tehtal 150 kg. Napravila ga je skrivna »Zdenka« v Slavoniji in je porabila zanj 1750 l mleka. Najbrž je to prvi sir, ki je izdelan v naši državi v taki velikosti.

d Najbda iz rimske dobe. Dne 30. aprila je hlapec Vinko Strafella v Ptuj v bližini hišalnice oral njivo. Ko je rezal zadnjo brazdo,

je pling običaj v skali. Začeli so kopati in našli dobro ohranjen rimski grob, v katerem je bilo človeško okostje, razni bakreni okraski in nekaj bakrenega denarja iz dobe rimskega cesarja Konstantina, ki je vladal od 306 do 337 po Kr. r. Tik groba pa so izkopali dobro ohranjen okostje konjske glave, iz česar so da sklepati, da je bil pokopani rimski častnik. Ljudstvo je trumoma prihajalo, da si ogleda zanimivo rimsko najdbo.

d Nove orgle pri ljubljanskem Sv. Krištofu je blagoslovil preteklo nedeljo stolni dekan dr. Kimovec. Pevci so lepo zapeli tudi nekaj Marijinih pesmi.

d Velik koncert v Belgradu priredi 15. maja 1935 ljubljanski akademski pevski zbor.

d Velike poslopje za frančiškanske bogoslovje v Jajcu v Bosni zgrade frančiškani.

d Omiljeni so predpisi glede snižanja prejemkov sinov in hčera državnih uradnikov, ki stanujejo pri starših.

d Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma), Vas postreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Ako hočete dobro kupiti in prihraniti denar, potem obiščite to trgovino.

d Za kadilce. Monopolska uprava bo imela na pomladanskem velesejmu v Ljubljani od 1. do 11. junija svojo posebno propagandno razstavo. Obiskovalci velesejma bodo imeli priložnost, da se upoznajo z vsemi vrstami tobaka, ki služi za proizvodnjo jugoslovanskih cigaret in cigar. Naše kadilce bo ta razstava gotovo zanimala.

d Dogodek, ki se redko pripeti. V Slov. Konjicah je bil te dni krščen 21 letni Valand Ivan, sin revne matere, ki se nahaja v službi v nekem mestu v donavski banovini. Rojen je bil Ivan Valand v Londonu in je pristojen v Slov. Konjice. Njegov oče je pred 10 leti umrl v Lambrechtinu v Slov. Konjicah in je mati drugič poročena. Ivan Valand, ki je bil 21 let brez imena, klicali so ga »Čuroc« in še z bogvekakšnimi imeni, je bil letos poklican v službo domovine. Seveda pa ni imel krstnih spiskov, ki so jih zahtevale oblasti. Čudno je to, da se že prej ni vedelo, ali je krščen ali ne. Na ta način se je moral odločiti za prejem prvega sv. zakramenta. Na ta dan se je z vso vneto pripravil. Svete obrede je izvršil gospod arhihodiakon Tovornik, kateremu sta asistirala gospoda svetnih Kumer in vikar Časel. Med pontifikalno sv. mašo je Ivan prejel tudi prvo sv. obhajilo. Botrovala sta Edvard in Kristina Windischgrätz. V nedeljo 5. maja pa je bil skupno z bratom v Mariboru pri birmi, kjer je obema kumoval Gutliip Windischgrätz.

d Stiri milijone škatelej konzerv je naročila abesinska vlada v tvornici zelenjavnih konzerv Kulpin v Novem Sadu.

d Zalostna slika sedanjega časa. V Zagrebu se je te dni odigrala pretresljiva žalostna igra. Mati osmih lačnih otrok, je hotela v neko predrestno zakotno in nekoncesionirano gostilno po svojo ga moža, brezposelnega mesarskega pomočnika, ki je tam zapravljal zadnje dinarje, mesto da bi jih prinesel svoji lačni družini. Na vratih pa so nesrečno ženo počakali gostilničar, njegova žena in njun sin, ki so revico napadli s kamenjem ter jo pobili na tla in težko ranili. Ranjeno ženo so ljudje odnesli domov, kjer so lačni otroci kar planili na košaro s skromnimi jestevinami, ki jih je mati v mestu nabirala sanje. Mož in oče teh otrok je bil v baraki za gostilničar tako pijan, da ni mogel stati ter je pil kar dalje. Mož je bil nekdo dober delavec, toda kriza in brez-

poselnost sta ga vrgla na cesto, kjer se je vdal pijači.

d Strašno dejanje zbesnela. V vasi Kričavi pri Novskem je te dni naenkrat zbesnel kmet Josip Kuharič. Pograbil je svojega pet letnega sina, ga z glavo naslonil na mlo to mu s sekuro odsekal glavo. Nato je hotel skočiti v vodnjak, pa so sosede to preprečili. Blazneža so prepeljali v bolnišnico.

d Donava-Sava-Adria železnica (bivša Južna železnica) izkazuje za leto 1934 čisti dobiček v višini 190.000 zlatih frankov, dočim je znašal ta v l. 1933 samo 51.000 zlatih frankov.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
SOLSKKE ZVEZKE - MAPB
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

d Največja zanimivost na zagrebškem velesejmu bo posebna ribiška razstava, na kateri bodo razstavljene tudi žive ribe vseh vrst, tako sladkovodnih kakor morskih. Znano pa je, da je prevoz živih rib zelo težak. Na pomoč je sedaj priskočil letalski promet. Zagrebška razstava bo dobila žive ribe iz morja z letalom, in sicer največ iz Hrvatskega Primorja, v glavnem s Sušaka. Ribe, ki jih bodo zjutraj ujeti žive v morju, bodo še isto dopoldne v Zagrebu, kjer jih bodo spustili v vodne naprave. Podjetje Aeroput je za ta prevoz odobrilo znižano tarifo 2 Din za kg. Tudi potnikom na letalih je dovoljen 20 odstotni popust.

d Strašno! — Pri Vinkovcih je živele v slogi in miru družina Delića. Ob pravoslavni velikonočni praznikih je žena potožila svojemu življenjskemu drugu, da jo močno boli glava in da čuti vrtoglavico. Mož na te besede ni polagal večje važnosti, ker je mislil, da gre za navaden glavobol. Ko je pa naslednjo noč vsa družina mirno spala, se je žena po tihem splazila iz stanovanja ter odšla na sosedovo dvorišče. Tam je zažgala kup sena, vled česar je pogorelo tudi gospodarsko poslopje. Zatem pa se je neopaženo vrnila domov. Ko so ognjeni zublji objemali to poslopje in je začelo zvoniti plat zvona, so prihiteli na kraj požara reševalci, med njimi tudi Delić. Svojo ženo in otroke je pustil doma. Kakor hitro je žena, o kateri pravijo, da se ji je omračil um, opazila, da je sama doma, je skočila po velik kuhinjski nož ter z njim poklala svoje otroke, najprej svojega dveletnega sinčka, zatem pa

10 letno hčerko in končno še 15 letno hčerko. Ko je opravila to strašno dejanje, se je v spalni stoji izgubila v noč ter je niso do danes še mogli najti.

d Ker so osumljeni, da so razširjali protidržavne letake je ljubljanska policija zaprla dimnikarskega mojstra Lipnika, kleparskega mojstra Žitnika, odvjetnika dr. Cepudra in bivšega poslanca dr. Rapeta.

d Za 7000 Din cigaret in tobaka so odnesli neznani vlomilci iz trafike Eigner v Mariboru.

NESREČE

d Ko bi možki vedeli... tedaj bi pravočasno začeli negovati svoje zobe. Zobni kamen se ne vidi, ker tiči za zobmi! Zato čistite Vaše zobe redno z zobno kremo Sargov K.A. LODONT, ki ima v sebi učinkoviti dodatek sulforietoleat dra. Bräunlich. S tem odpravite polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in preprečite, da se naredi drug.

d Gori! V Jarenini je zgorelo gospodarsko poslopje mariborskega trgovca Misite. — V Vrhlogi je požar uničil kozolec posestnika Jerija Mlakerja.

d Vsa gospodarska poslopja so pogorela do tal posestniku Jožefu Planinšku na Dravskem polju.

d Hiše in gospodarsko poslopje je upepelil požar posestnici Ivani Jamnikar v Lobnici pri Mariboru.

d Velik požar je uničil gospodarsko poslopje posestniku Avgustu Habjanu v Stobu pri Domžalah.

d Na Turnu na zapadni strani Šmarne gore, oziroma Grmade, se je smrtno ponesrečil 19 letni knjigoveški vajenec Mirko Dovič iz Ljubljane.

d V kadi, napoljeni s vodo, je utonil sileček krojaškega mojstra Hrovatiča Alojzija iz Ljubljane.

d Divji lovec je ustrelil v Lučah revirnega nadzornika g. Emila Krištofa. Vest o groznem zločinu je pretresla vso okolico. Blagi mož je bil nečak našega škofa dr. Gregorja Rožmanal.

d S ceste je zdrknil v potok. Blizu Drobniča pri Višnji gori so našli v potoku mrtvega prosjaka Jakoba Hribarja iz Zlatega polja.

d S kolosa je padel in se hudo poškodoval Zenko Hribar, uradnik Hipotekarne banke. Ponesrečenec je sin znanega ljubljanskega industrijca Dragotina Hribarja.

d Vrglo ga je 10 m iz avtomobila. Z novim avtomobilom trdke Pogati so se peljali iz Celja po ljubljanski cesti sin odvjetnika g. dr. Serneca, hčerka notarja g. Burgerja in sin trgovca g. Stermeckija. Sofiral je sin g. dr. Serneca. Ker je avto dirkalni, je dr. Sernečev sin prežgodaj odprl drugo hitrostno brzino in je v tem avto pri vrtnarju Zelenka z vso silo zagnalo v drevo, da je avto skoraj popolnoma uničen. K sreči se vsem trem, ki so se vozili, ni zgodila vsaj za enkrat nič hujšega. Sina g. Stermeckija je vrglo kakih 10 m iz avtomobila in je ostal nepoškodovan, dr. Sernečev sin ima zlomljeno nogo, hčerka g. Burgerja pa je dobila poškodbe na glavi.

d Obleda se ji je vnela. V Stajngrovi pri Mariboru se je vnela pri štedilniku obleka 7 letni hčerki želarja Franca Fekonje. Dekletu je zadobilo strašne opekline ter mu tudi pomoč v bolnišnici ni pomagala.

d Padel je z voza in oblekal. Oni petek je peljal 27 letni posestnikov sin Alojzij Jamnik iz Rogateca na Dolenjskem težak voz blodov. Na poti proti Turjaku pa so se mu splašili konji, ki so zdirjali, tako, da je lasnik padel

voza in obležal. Hlodi so mu etianili prani koš in mu poškodovali tudi glavo. Poklicana je bila reševalna postaja iz Ljubljane. Jamnik je že med potjo podlegel poškodbam.

d Ker se je svetiljka razbila. Te dni je gorelo pri posestniku p. d. Kmetu na Prekorju pri Celju. Zgorole je gospodarsko poslopje. Na kraj požara so prišli gasilci iz Škofje vasi in Gaberja, katerim se je posrečilo rešiti hišo in svinjake. Požar je nastal po nesreči. Ko je stopil zvečer v hlev gospodar s svetiljko, se je spodtaknil, svetiljka se je razbila, petrolej se je razlil in vnel.

d Nesreča za nesrečo. V vasi Črnivec pri Radovljici je ponoči neki avto povozil 23 letnega čevljarkega pomočnika Alojzija Balanta. Balant je dobil poškodbe na glavi. — V Zamostcu pri Sodražici se je polil s kropom 19 mesecev stari Ivan Marlot, sin posestnika. Ima hudo opečeno glavo. — V Zagorju ob Savi je padel z drevesa ter si zlomil levo nogo 6 letni delavčev sin Milan Repovž. — Pri žoganju si je zlomila desno roko 16 letna Leopoldina Sušnikova, hči krova iz Ljubljane. — S stola je padla ter dobila notranje poškodbe 9 letna hišarjeva hči Rozalija Kroparjeva iz Zgornjega Brnika pri Stari Loki. — Na gorenskem kolo-dvoru je butnil vlak vlakodovjen hčer Terezijo Najgerjevo. Pri padcu je poneorečenka do-bila poškodbe na glavi. — V gozdu je podrla smreka 79 letnega užitarja Janeza Novaka iz vasi Apno pri Cerkljah. Novak si je zlomil levo nogo. — Z motorja je padel banovinski cestni nadzornik Viktor Demšar iz Lancova pri Ra-dovljici in si zlomil nogo. — Pri telovadbi je padel in se zelo potolkel zobotehnik Leopold Turk. — Ko je padel pod voz, je dobil hude poškodbe po vsem telesu točaj Rudolf Plečnik pri Mikliču v Ljubljani.

NOVI GROBOVI

d Tam gori na rajski trati, tam večni maj svete... V Radvanju pri Mariboru so pokopali Antona Hosteja, zidarskega mojstra. — V Šent Vidu nad Ljubljano je umrla Ivana Štrukelj, posestnica. — V Mali vasi pri Ptuj je odšla v večnost posestnica Neža Prelog. — V Škofji Loki so položili v grob Apolonijo Pokoren roj. Perko. — V Smartnem ob Paki je umrla po-sestnica Anđka Cukjati. — V Mariboru je za-pustil solzno dolino Josip Radolč, viš. sodni oficial v p. — V Vidmu ob Savi je na veke za-tisnila oči 88 letna Elizabeta Knez. — V Rib-nici na Dolenjskem so pokopali Angelo Marčič roj. Lovšin. — V Ljubljani so umrli višji ofi-cial v p. Ignacij Lampič, soproga drž. usluž-benca Marija Vašič roj. Perme, vdova sprevo-dnika v p. Marija Svetie, Apolonija Pokoren roj. Perko, kurjač drž. žel. v p. Anton Marinček, mestni blagajnik v p. Veličan Fink in višnje-gorski meščan Jožef Zupančič, zaveden kato-liški mož. — Naj počivajo v miru!

RAZNO

d Edvard Gregorin: »V času obiskanja«. Dne 11. maja se vrši v ljub. gledališču pre-miera Gregorinove pasijonske drame »V času obiskanja«. Delo obsega 8 slik in epilog. Dra-ma je posebno zanimiva, ker ne slika samo Jezusov poslednji čas in smrt, temveč, ker je zajel avtor ves nastroj tedanjega časa, razme-re, ki so vladale takrat, ko je prišel oznanjati Jezus svoj novi nauk. Podal je v kratkih in značilnih scenah socialno in politično obiležje one dobe, v kateri se je rodil Kristusov nauk kot posledica neznoznih razmer, ki so nastale

Dežela se pripravlja na kongres

DRAŽGOSE

Bela nedelja, ki je bila vsa posvečena misli na presv. Rešnje Telo in pripravi na evharistični kon-gres, smo slovesno blagoslovili evharistični križ. Sredi med obema vasema stoji na lepi razgledni toč-ki 10 visok in nosi velik kelih s hostijo. Zjutraj je bila v cerkvi ganljiva slovesnost prvega sv. obhajil-a. Ob 19 se je pa vsa župnija zopet zbrala v župni cerkvi k molitveni uri. Ko se je stemnilo, smo pri-žgali svečke in iz cerkve se je začela pomikati dolga procesija na Kras, kjer je bil postavljen križ. Nepo-pisno lep je bil pogled na množico vernikov z lučkami, zbrano okrog belega križa, ki ga je osvetljeval od časa do časa bengalični ogenj. Po lepem govoru je g. župnik križ blagoslovil. Sledile so tri dekla-macije, nazadnje pa še pesem »Kraljevo znamenje« in zahvalna pesem, s katero smo se Bogu zahvalili za vse v sv. letu prejete dobrote in milosti. Kaj so rekli ljudje? »Vsako nedeljo naredimo enako ali po-dobno pobožnost!« Otroci so občudovali rakete, s katerimi smo dolincem naznanjali, da smo ob no-vem križu prisegli zvestobo Križanemu in njegove-mu nauku. Križ sredi fare pa bo klical: »V križu je naše odrešenje!«

KOMENDA

Ko je lani naš nadpastir izdal vabilo na letošnji evharistični kongres v Ljubljani, je g. Mejač v družbi večkrat opozarjal na evharistične spomine, ki so v tesni zvezi s farno in potrebo, da se ti spo-mini ne le izgubijo, ampak nasprotno v sedanjem rodu pogolbijajo. Našel je odmev ne le pri svojih pri-jateljih, ampak v celi fari. Na posebnem sestanku v društveni dvorani je na podlagi skopičnih slik, ki jih je dal napraviti na podlagi Valvazorja, in drugih virov tolačilci zgodovino fare. Tri dobe je posebno poudarjal. Dobo ustanovitve fare in ko jo je prevzel malteški viteški red. Zakaj bi ljudje v dobi graščakov, ki so se šopirili v vsem sijaju, ne videli svojega Boga v časti viteštva? Še danes je med ljudmi spomin na konjske procesije na veliko-nočni ponedeljek. Duhovnik je zajahal konja, vzel v roke monštranco s sv. R. T. in procesija se je vila po vsem menškem in cerkljanskem polju. Valva-zorja je ljubezen do sv. R. T. tako prevzela, da jo je v svojem znanem delu ovokovečil in zapustil ti-skan spomin nanjo. Sedanja 200 let stara monštran-ca je še videla te vrste procesijo. V fari je Kriška graščina, ki je igrala veliko vlogo za časa luteran-stva. Odstopila je luteranom cerkev na Gavšku — danes vas Križ. Cerkev je danes razvalina, prerašča jo trava, nam pa je dokaz, da je Bog med nami v sv. R. T. čeprav so to bivanje luterani tajili. — 200 let bo, kar je živel komenski župnik Peter Pa-vel Glavar, velik učitelj ljubezni do Boga in do bližnjega. Fara je bila takrat še enkrat večja kot danes. Mož je varčeval pri sebi, da je ustanovil da-našnji župnijski Tunjice in Zapoge. Ustanovil jih je zato, da bi imeli ljudje večjo priložnost obiskovati Boga v tabernaklju. V župnem arhivu je njegova prestava listov in evangelijev, ki jih je zlasti v po-stu prebiral vernikom in utrjeval razumevanje svete maše iz istega namena je ustanova bolnišnice in ne-izpolnjena želja komenske gimnazije. — Ti spomini so v letošnjem letu prevzeli celo farno. Najdragoc-nejši spomin letošnjega evharističnega leta pa bo zapustilo zgodovini delo komenskih mož, ki so vzel resno v roke preureditev okolice cerkve, ki naj spominja na P. P. Glavarja in evharistično leto. Komenda je bila nekoč utrjeno taborišče in sloven-ski mojster prof. Plečnik je imel najbrž to staro Komendo pred očmi, ko se je lotil tega dela. Prej je bila brezpomembna ograja, ki je ločila cerkev od okolice. Danes stojijo terase, ki spominjajo na terase pri lurski baziliki. Krona teh teras pa bo

svetelnik, spomin na evharistično leto. Bo to masi-ven, 4 m visok steber v obliki starih kapelic na go-rejskih poljih. V njem bo gorela večna luč. Na postavitku bodo znaki letošnjega evharističnega leta, križ in kraljeva krona in primeren napis Kri-stusu Kralju. Bo to spomin, kolikor vemo, edinstven v Sloveniji. Delo dobro napreduje in upanje je, da bo stvar do evharističnega kongresa izvršena. — Fantje so porabili kot zunanjo pripravo na kon-gres drugo misel. Komenska fara je segala v čas P. P. Glavarja na jugu do Save, na zapadu pa tudi ne dosti manj. Naj vidijo tudi fare, ki so se ločile od matere, da ljubezen do Boga pri materi še ni ugasnila. Vrh zvornika so postavili električno raz-svetljen križ, ki sveti vse nedelje in praznike in na njih predvečer daleč po menškem in cerkljan-skem polju. Postavili so ga na prvo postno nedeljo. Može so prešli v velikem številu sv. obhajilo, med sv. mašo pa so prepevali pesmi evharističnega kon-gresa. Bila je lepa nedelja. Stroške so pokrili iz vzprizorite »Pasijona«. — G. župnik je vpeljal P. P. Glavarja navado, da se je v postnem času dnev-nu pri glavni maši prebral list in evangelij dotič-nega dne. Da je bila oživitev te navade ljudem všeč, se je videlo na velikem številu udeležencev dnevnih sv. maše. Ni še končana ne duhovna, ne zu-nanjsa priprava. Društvo bo vzprizorilo v najkrajšem času osem slik iz življenja tega velikega moža Ko-mende, Petra Pavla Glavarja in dramatizaciji, kakor so jo vzprizorili v Clevelandu, in jo je oselbo po ljubeznivem posredovanju svojega prijatelja g. J. Opeke g. Andrej Mejač. O delu bomo še poročali.

SKOCIJAN PRI TURJAKU

»Križ moje breme, križ moje upanje!« To ge-alo, ki si ga je izbral naš vladika, je vzplamelo tudi v naših srcih in pognalo kali svete ljubezni do križa, do onega žrtvenika, na katerem je sam božji Sin izkruval... In če nam je križ zvest spre-meljalec vseskozi od rojstva do groba, zakaj bi nam ne bil on naš tolažnik v dušnih stiskah? Če kdaj, je to potrebno v današnjih časih. — Zato so se za-čeli po domovini dvigati veličastni evharistični kri-ži kot simboli, da je naše ljudstvo še Kristusovo. Tudi na škocijanskem tleh je vzkli tak evharistični križ, lep in vzvišen, kakor je vzvišen njegov namen. Na tiho nedeljo smo ga na slovesen način blagoslo-vili. Priprani smo, da bo on najlepša priča veli-častnega evharističnega slavlja poznim znancem. — Tudi za evharistični kongres vlada med našim ljudstvom zelo veliko navdušenje. Zlasti KA z g. župnikom na čelu neumorno deluje. Občudujemo ogromno požrtvovalnost in velikodušnost priprav-ljalnega odbora. Ker dejansko mu ne moremo toliko pomagati, ga bomo pa podpirali s svojimi molitva-mi in žrtvami, da bo žel čim ogromnejše uspehe.

SVETA HELENA

Na najlepši, najvidnejši točki nad župno cer-kvijo smo postavili evharistični spominski križ. 21 m je visok, iz smrekovega lesa in belo preple-skan, kar dela križ tem bolj na daleč viden. Iz vla-kov strme popotniki na čaroben križ. Na belo ne-deljo popoldne smo imeli v župni cerkvi lepo po-božnost, nato pa smo šli v procesijo, pojoč litanije, h križu. G. župnik je križ blagoslovil. Lepe sloven-ske besede blagoslova so ganile pobožno množico. Pevci so zapeli »Kraljevo znamenje«, za konec pa z vso navdušeno množico vred veličastno himno »Po-vsod Boga«. Bila je to lepa pobožnost. Bodi še omenjeno, da so naši vrli Hribovci postavili nad svojo vasio na 740 m visoki Murovici še svoj po-soben evharistični križ in ga na predvečer Najdenja sv. križa lepo razsvetlil ter prepevali pod njim zbrani primerne pesmi, ki so odnemale daleč na-okrog. Bil je to lep prizor za bližnje in daljne kraje

SEMIC

Versko življenje v naši župniji zadnja leta vid-no raste. Posebno letos se hoče vsakdo duhovno pogolbiti in truditi. To so prižale naše obiskane du-hovne vaje, ki so se vršile posamič za moše in fan-te, za žene in dekleta. Na belo nedeljo smo posta-vili pred župno cerkvijo evharistični križ, ki so ga po krasnem govoru naš g. župnik blagoslovili. Spo-minjal nas bo še dolga desetletja na velike evhari-stične dneve v Ljubljani. Nekdaj so stali naši pred-niki na tem obzidju in odbijali divje turške napa-de. Tudi danes butajo v nas sovražniki, tudi danes moramo odbijati njih napade na Cerkev in Boga. A samo v znanenju križa bomo zmagali in dosegli mir, po katerem tako hrepeni bolno človeštvo. Po

govoru smo zapeli »Kraljevo znamenje«, nakar se je vrnil blagoslov križa. Velikostna je bila nato procesija z lučkami v rokah, ki se je vila daleč okoli cerkve in končala v njej. Pa tudi najmlajši nočejo izostati. Solški otroci iz Rožnega dola se vneto pripravljajo za deklamacije, pesmi in z dvema igrami na pridedev, ki bo v začetku drugega meseca v Prosvetnem domu za evharistični kongres.

HOMEČ

V zadnjem času smo imeli kot pripravo na evharistični kongres dvoje skioptičnih predavanj: o evharističnih kongresih in o Marijinih božjih potih. Tudi predstave v Društvenem domu služijo duhovni obnovi. Posebno vzgojno je učinkovita igra »Zrtev spovedne molččnosti«. Vadimo se tudi v petju vseh onih pesmi, ki jih bomo peli pri kongresu: Za reditelja na kongresu se je prijavilo 23 fantov in mladih mož. Na visoki kupoli župne cerkve je zažarel električno razsvetljen evharistični križ. Pobožnost se je izvršila na veliki četrti zvečer z govorom g. župnika in z obljubo zvestobe. Vsa cerkev je po govoru molila in poučevala: »Jezus, verujemo v te! Jezus, tebi živimo! Jezus, tvoji smo živi in mrtvi!« Nato je vsa zbrana množica navdušeno pela evharistične pesmi. H koncu smo molili križev pot.

KRAŠNJA

Na belo nedeljo smo imeli slovesen sklep sv. leta. Na ta pomenljivi dan smo blagoslovili evharistični križ. V procesiji smo šli na bližnji grič Cicelj, kjer stoji 10 m visoki, belo barvani križ. Po govoru g. župnika je bil križ blagoslovljen, pevec so pa zapeli še par pesmi o sv. križu, nazadnje pa pesem »Povsod Boga«. Križ stoji na griču nad državno ceto in je viden skoraj po vsej župniji.

HOTEDRŠICA

Zamisel evharističnega križa se je pojavila tudi v naši fari. Križ smo postavili na grič nad vasjo, kjer kraljuje celi far. Blagoslov se je izvršil na belo nedeljo. Zvečer so bile v cerkvi pete litanije. Ob veliki udeležbi faranov se je nato razvila procesija k okrašenemu in razsvetljenemu križu. Lep je bil pogled, ko so farani s svečami v rokah šli med prepevanjem evharističnih pesmi in ob pritrkavanju. Ob križu je zbor zapel »Kraljevo znamenje«. Nato je bil blagoslov križa in govor o pomenu tega dogodka. Zatem je pa močeno zadonela pesem »Povsod Boga«. Tudi v naši fari sedaj blesti znamenje našega Evharističnega Kralja, kateremu skazimo čast z obilno udeležbo na kongresu!

ST. GOTARD

Na belo nedeljo smo tudi pri nas blagoslovili evharistični križ. Les za križ je daroval posestnik g. Franc Novak iz Hrašnika. Križ pa je izdelal g. Francšek Kralj. Postavili smo ga na hrib nad cerkvijo, da je viden po vsej fari. V nedeljo zvečer se je po slovesnih litanijah razvila lepa procesija h križu. Daleč v dolino so sijale neštete luči in odmevalo petje. Številnim zbranim faranom je domači g. učitelj razložil pomen slavlja. Kontal je z željo, da naj v stiski današnjih dni išče vsakdo utehne tam, kjer je edino najti more. G. župnik je pozval vse, naj Njemu, ki v presv. Rešiljem Telesu živi med nami in za nas, obljubimo večno zvestobo. Iz stoterih src se je izlila ta obljuba, v stoterih srcih se je naselil Njegov mir. Dal Bog, da bi vedno ostal v nas!

VRHNIKA

Blagoslovitev 18 m visokega evharističnega križa smo imeli na belo nedeljo zvečer posebno slovesno. Ob 19.30 smo imeli v bajno razsvetljeni župni cerkvi pete litanije, nakar je g. dekan v res izbranih besedah orisal pomen in veličino sv. križa. Po govoru smo se razvrstili s prižiganimi svečami v veličastno procesijo, ki se je vila med prepevanjem in molitvijo na hriček Turnovše h križu, ki je bil električno razsvetljen. Pod križem smo odpeli litanije presv. Srca Jezusovega, nakar je sledil blagoslov križa. Zapeli smo še »Kraljevo znamenje« in »Povsod Boga« ter smo tako zaključili sveto leto, obenem pa se navdušili pod evharističnim križem za Kralja presv. Evharistije. Zares neizbrisni spomini so nam ostali na tako veličastno in pomenljivo slavlje.

KOPANJ

Na veliki četrti ko naši može in fante postavili na kopanjskem hribu poleg župne cerkve evharistični križ, visok 19 m. V sredi je okrašen s kelihom in hostijo, okrog pa se vije velika trnjeva krona. Križ se vidi po vsej župniji, razen na Sp.

Slivnico, kjer bodo postavili svojega. Na belo nedeljo zvečer smo križ slovesno blagoslovili. K tej svečanosti se je zbralo izredno veliko število župljanov, posebno tudi mož in fantov. Potopljani v morje lučic smo se podali v spreduhu h križu, kjer smo najprej zapeli »Kraljevo znamenje«, nato je g. župnik razložil pomen evharističnega križa in ga blagoslovil. Potem smo molili za srečen uspeh evharističnega kongresa in še po namenu sv. očeta za mir med narodi. Sledila je pesem »Povsod Boga«, nato smo se vrnili v cerkev, kjer smo prejeli še blagoslov s sv. R. T. Tako smo obenem tudi lepo zaključili jubilejno leto našega odrešenja. Ta gniljiva slovesnost bo pač vsem udeležencem ostala v neizbrisnem spominu. — Na kongres smo se predvsem pripravljali z duhovnimi vajami, može in fante je že v adventu, žene in dekleta pa v postu pred Marijinim oznanjenjem. — Priglasilo se je za kongres iz naše župnije doslej že nad 250 udeležencev, več kot četrtina župnije.

DOL PRI LJUBLJANI

V svrhu duhovne priprave za evharistični kongres v Ljubljani se bodo v dneh od 18. do 22. maja vršile za vse fante in može tukajšnje župnije duhovne vaje, ki jih bo vodil g. lazarist Bele. Govori bodo zjutraj in zvečer v župni cerkvi. Ob tej priliki bomo postavili tudi evharistični križ, na kar že danes opozarjamo vse vernike župnije, da se na to slovesnost dostojno in pobožno pripravijo.

BUČKA

Kar je res, je res: Bučkanarji niso od muh. Za sklepno slovesnost sv. leta in v spomin ter vzpodbudo za evh. kongres so postavili pri pokopališču visok križ. Pa ne takega, kakor jih marsikje vidimo: en kol pokoncu, drugi pa počez, ampak kar ta pravega, hrastovega s podol v križanega Jezusa. Les je daroval Janez Lekše iz Vrha; vse drugo so pod vodstvom g. župnika pripravili in uredili cerkveni zboražari in fante. Na belo nedeljo zvečer se je zbraja skoraj vsa Bučka, pa še nekaj sosedov zraven, v cerkvi. Po križevem potu in litanijah se je razvila velikanska procesija. Mladina je nosila lampijonke, ki si jih je sama naredila, drugi so imeli prižgane svečke. Med prepevanjem — pelo je vse: soljarji, fante v svoji skupini, g. župnik s pevskim zborom, dekleta in žene — se je sprevod ustavil pred križem. Pri križu je g. župnik razložil pomen križa; sledile so deklamacije in obljuba zvestobe Križanemu. Vse je bilo ganljivo lepo. Zvestoba križanemu Jezusu naj bo skalno trdna!

TURJAK

Ob zaključku sv. leta in kot spomin na evharistični kongres v Ljubljani, smo tudi mi v Turjaku na najlepši točki postavili nad 17 m visok evharistični križ, kateri je viden po šest župnijah. Kdor količjak pozna okolico Turjaka in one ovinko pod Gradom, bo vedel, koliko truda je dal 18 m dolg hloh, ko so ga vozili z dvema paroma volov. Vsa dela so bila izvršena v petih dneh. Delo so izvršili večinoma fante iz kat. akcije. Najlepša hvala jim. Zahvaljujemo se tudi vsem tistim, ki so na katerikoli način z delom ali denarjem pripomogli k dograditvi. Na belo nedeljo smo križ slovesno blagoslovili. Po molitvah v cerkvi smo šli ob mraku v procesijo, katere s ose udeležili skoro vsi farani, s prižiganimi svečami h križu, kjer je imel domači g. župnik lep govor in blagoslov. Za sklep pa smo skupno zapeli »Kraljevo znamenje«. Vsa slovesnost se je lepo izvršila in bo ostala ljudem trajno v spominu.

STARI TRG PRI RAKEKU

Blagoslovitev evharističnega križa ob sklepu svetega leta smo imeli minulo nedeljo popoldne na Nadleškem hribu. Po končanih večernicah je šla dolga procesija iz farne cerkve s križji vseh družnic na Nadleški hrib. Tu je imel g. župnik lep govor, v katerem je posebno poudarjal zvestobo do Kristusa in presv. Evharistije. Po govoru je blagoslovil 18 m visok križ. Cerkevni pevski zbor pa je pod vodstvom organista zapel par lepih evharističnih pesmi. Vkljub slabemu vremenu se je slavnosti udeležilo veliko ljudi.

PRESKA

Zopet moramo poročati, kako je naše ljudstvo navdušeno za evharistični kongres. Na najvišjem hribu naše župnije, ki je mnogo višji kot Šmarina gora in še višji kot Sv. Katarina, je na Jeterbenku z velikim navdušenjem postavilo 12 m visok hrastov križ. Na velikonočno popoldne ob 2 je pel moški zbor v krasni podružnični cerkvi sv. Marije pete litanije, na Jeterbenku se je zbrala okoli 4 velika

Pri slabi prebavi

uporabljajte znani

PLANINKA-čaj
BAHOVEC.

Pristen je le v plombiranih paketih.

Apoteka: Bahovec, Ljubljana
Kongresni trg

Reg. br. 74 od 5.11.1932.

množica ljudstva, tam je bila deklamacija, govor, petje in blagoslov križa. Na belo nedeljo, ob sklepu sv. leta, smo šli iz župne cerkve po vasi med pritrkavanjem zvoncev v rimski procesiji pred evharistični križ; tu je mladenič I. P. deklamiral pesem, mladenič M. D. jebral posvetitev križu, pevec in vse ljudstvo je pa pelo pesmi »Kraljevo znamenje« in »Povsod Boga«. Kar nismo se mogli ločiti od križa, na katerem gori noč in dan električna lučka. Za zadnjo nedeljo tega meseca se pa pripravljajo dekleta na pripravljani evharistični sestank.

VELESOVO

Evharistični križ stoji. Nič umetniškega ni na njem; priprast. 15 m visok, z 2 metra veliko hostijo je postavljen na zahodnem griču od cerkve, na še nekoliko vidnih razvalinah gradu kamenskih gospodov, kjer dovolj zgovorno oznanja milost sveta. Blagoslovili smo ga na veliki petek po Ave Mariji. Vsa fara je šla z gorečimi svečami v procesiji h križu, ki je bil ožarjen s tremi kresovi. Najprej so pevec zapeli pesem o sv. križu, nato so g. župnik ineli lep govor in izvršili blagoslov križa. Lep je bil prizor, ko smo z dvignjenimi lučkami obljubili zvestobo Križu in presv. Evharistiji. K sklepu smo zapeli »Kraljevo znamenje« križ stoji in »Povsod Boga«. — Te dni imamo duhovne vaje za fante in dekleta, drugi teden pa za žene in može. Tako prerajeni se nečemo vsi udeležiti slavlja evharističnega Kralja. Dal Bog za tiste dni tudi lepega vremena!

V vsako hišo »Domoljuba«!

MEKINJE

Skioptično predavanje o evhar. kongresih bo v našem Društvenem domu v nedeljo, 19. t. m. ob pol 4 (po Šmarinah). Glavni pripravljalni odbor pa vabi k temu predavanju (krasne slike!) ne le tukajšnje župljane, ampak tudi okoličane zlasti iz Nevelj, Stranj in Tunic, ker bo to predavanje veljalo za vso okolico. — Običajna Marijina procesija na Žduho ob letos 2. junija. Začetek ob pol 3 s slavnostnim govorom g. p. Dionizija iz Kamnika. Procesija se bo vršila ob vsakem vremenu.

SVIBNO PRI RADECAH

Kakor v mnogih krajih širom Slovenije, smo tudi pri nas postavili evharistični križ na visokem hribu na razvalinah starega gradu, kjer so gospodarili nekdanji Ostrovrharji. Izdelan je križ iz hrastove lesa, katerega sta darovala Podlesnik Franc in Knez Franc. Fante so križ spravili po skoraj nedostopni stezi na strmino. Na belo nedeljo smo se proti večeru zbrali v farni cerkvi, kjer je bil govor o pomenu križa, molitvena ura in večernice. V mraku pa smo se podali na razvaline starega grada z banderi in lučkami, navdušeno pevajoč. Veliko ljudi je prisostvovalo blagoslovu križa in mu navdušeno obljubilo zvestobo. Kot iz enega grla smo zapeli »Kraljevo znamenje« in se nato razšli veseli, da se je vse lepo izvršilo. Ti pa, Križ, kljubuhvarjem, ki te bodo majali in kaži še poznejšim rodovom spomin na devetnajstoletno odrešenje in evharističnega kongresa.

»SLOVENEČ«

je edini slovenski katoliški dnevnik. Piše v duhu Katoliške akcije. — Stane na mesec 25 Din. — Pišite, da ga Vam pošljejo nekaj števil brezplačno na ogled. — Naslov: »Slovenec«, Ljubljana, Jugoslav. tiskarna.

PO DOMOVINI

Franjo Neubauer:

Majski pozdrav

Potoček na gori,
od solca vzbujen,
poteci, žubori
čez travnik zelen!

Naj tvoja vodica
oznanja povsod,
da rajska Kraljica
obhaja svoj god.

Naj ptičice glasno,
veselo pojo,
pod sinje in jasno
lete naj nebo.

Skrivnosten prihaja
nebeščanov klic,
da stopa iz raja
Devica devic.

Prečista, presveta Marija,
le pridi do zemskih sirot!
glej, šmarnice vse ti povija
in šopke ti nosi naprot'.

In cerkvice naše zvone ti,
kot niso ti pele nikdar,
in srca topleje gore ti
kot solca pomladnega žar.

Zadruga polagajo račune. (Staritrg pri Rakeku.)

V nedeljo, 28. aprila se je vršil v občinski posvetovalnici občni zbor živinorejske selekcijske zadruge v Staretrgu. Občnemu zboru je prisostvoval tudi kmet, referent. Po končanem dnevnem redu je spregovoril g. kmet, referent o važnosti zadruge, o koristi, katero imajo združniki od nje, dalje o oskrbovanju živine, posebno mlade. Zadruga kaže prav lepe uspehe. Članov ima 52. Ima dva zadruga bika. Vodi rodovnik krav in mlade živine, vrši pri svojih članih mlečno kontrolo itd. Da zadruga kaže tako lep napredek, je zasluga odbora z načelnikom Ravšelnjom na čelu. Polagoma bodo gotovo tudi nečlani uvideli, da se je le z združenimi močmi da nekaj doseči. — Vršil se je tudi občni zbor Podružnice kmet, družbe. Po končanem dnevnem redu je članom g. kmetijski referent podal nekaj naukov o oskrbovanju sadnih vrto in jih pozival na skupno in složno delo za dosego združničnih ciljev.

Florijanova nedelja. (Ponikve pri Dobrepoljah.)

Tudi letos 12. maja, to je prihodnjo nedeljo se bo obhajala pri nas Florijanova nedelja. Ta dan je pri nas sv. Florijana patronsko opravilo. Navadno se udeležijo sv. maše vse okoliške gasilske čete, na kar vabljeni tudi letos. Sv. maša bo na prostem. Sodelovala bo tudi godba iz Dobrepolj. Vabimo vse okoliške gasilce naj se udeležijo v polnem številu in tudi druge okoličane, da prihitijo v nedeljo v Ponikve, kjer skupno počastimo sv. Florijana in ga skupno prosimo, da nas obvarje časnega in večnega ognja.

»V času obiskanja«. (Šmarje pri Ljubljani.)

Prosvetno društvo Šmarje priredi v nedeljo, 12. in 19. maja ob 3 pop. in ob 8 zvečer v »Prosvetnem domu« v Šmarju pasijonako predstavo »V času obiskanja«. Vljudno vabimo, da pridete v velikem številu. Popoldanske pred-

stave priporočamo bolj oddaljenim gostom. Imate ugodno zvezo z vlakom z Dolenjske ali od Ljubljane za prihod in povratek. Bliznje pa prosimo, da pridejo zvečer pravočasno, ker bomo točno ob 8 začeli. Otrokom pri teh dveh predstavah vstop ne bo dovoljen, ker bodo otroci imeli svojo predstavo.

Iz dolenjskih Benetk. (Kostanjevica.)

Grdo nas je poparil majnik. Ponekod se tolažijo s tem, da je mraz pospravil hrošča. Pri nas ga pa ni. Ni ga seveda za to, ker te golazni naš kraj nima. Zato, ker hrošč ni prijatelj vode, a vse krško polje je napojeno z vodo. Kar je iznad ravni, tam ga pa že poznajo tega nepridiprava. Slana v četrtih in petek je poklatila vse orehe, pojedla večji del jabolok, le ono, kar je s cvetjem zakasnelo, je še ostalo. Tudi riž, ki jo je dobilo v klasju, je omrla. Kolika je škoda na trti, se še ne more presoditi. Gotovo je to, da je sedaj v vinogradi pogled zelo žalosten. Pretekli teden je bil promet skozi Kostanjevico zelo živahen. Tako zanimanje je bilo za vse potrebe in želje.

Razno. (Kokošnje.)

»Kraljevo znamenje križ stoji.« Tako so zapeli naši fantje in dekleta na belo nedeljo, ko so ob slovesnem grmenju topičev in ogromni udeležbi ljudstva moravski g. dekan J. Cegnar blagoslovili evharistični križ za vas Kokošnje. Ni bilo to znamenje samo manifestacija katoliške misli, ampak je bila tudi globoka prošnja, ki je lepo izzvenela iz govora g. dekana. »Gospod obvaruj in reši nas vsega hudega!« — Težka nesreča je zadela družino občasposlovanega J. Kokolja. Ko je njegov 12-letni edini sin prišel v bližino konja, ga je ta silovito udaril ravno v čelo, da je nesrečni Jacec na mestu obležal; odpeljali so ga takoj v bolnišnico, toda bila je vsaka pomoč zaman. Po enotedenskem mučnem trpljenju je odšel 1. maja v boljše življenje. Na njegovi zadnji poti so ga spremljali vsi učenci viš. nar. šole na Vrhopolju z zastavo. Prijatelji so mu darovali v slovo devet krasnih vencev. G. šolski upravitelj se je poslovil od njega ob odprtem grobu s krasnim govorom. Malokatero oko je ostalo suho. Počivaj v miru, dragi Jacec!

Gustav Strniša:

VINSKE GORICE

(Dalje.)

Ko je prišla domov, je snela s stene podobno svoje matere in jo vzela skrivaj v posteljo. Objemala jo je in poljubovala ter tiho jokala vso noč do jutra.

Ljudje so zmajevali z glavami, ko so čuli, da je Snop prodal svojo hčer Jeromu, saj so vedeli, da mladenka ljubi drugega.

Ko je Jerom prišel v župnišče, je župnik zahteval od njega listine in različne podatke.

Možakarju je postalo kar nekam vroče, ko je župnik pričel vse zapisovati in mu obljubil, da bo po nekateri potrdila pisal že sam v prijetno faro.

Približal se je dan poroke. V župniščen še niso imeli potrebnih listin in Reziko je zažrelo.

Jerom je hotel poroko slovesno proslaviti. Ukazal je postaviti pred cerkvijo mlaje in Snopovo bajto vso okrasiti. Za svate je pripravil mize kar zunaj na travniku pred hišo, kjer so napravili prijetno zeleno utico.

Bil je zadnji dan pred poroko. V Snopovi hiši je bilo vse pokonci, vsi so hoteli pripravljati in peč za svate, ki jih je Jerom povabil.

Tedaj se pojavi na pragu Snopove hiše siromašno oblečena žena z dvema otročičema in vpraša za Jeroma.

»Kaj bi pa radi? Gospod je šel v župnišče zaradi poroke,« ji odvrne neko dekle.

»Kje pa je njegova nevesta?« vpraša ženica.

»Če želite kaj v bogajme, kar počakajte,

takoj vam prinesem,« odvrne mladenka in jo sočutno pogleda.

»Z nevesto bi rada govorila,« odvrne prihajčka.

Ze stoji pred njo Rezika, jo prijazno pogleda in vpraša, kaj bi rada.

»Torej vi ste naselili temu sleparju, temu goljufu? Ali ne veste, da je poročen, da sem jaz njegova zakonska žena? Ali vam ni tega povedal?«

Rezika prebledi kakor platno:

»Žena, saj to ni mogoče!«

»Da, da, res je! Le čakaj dekle, boš videla, da ne bo prinesel ženičnega dovoljenja, saj sem zvedela v domačem župnišču, kaj namerava. Pa je tako predrzen, da vleče tebe in še duhovne gospode za nos! Misli je, da ne bodo poizvedovali in da se bo kar poročil, saj sva živela izven te meje.

No, naj dela, kar hoče, saj mi ni zanj, samo skrbel naj bi za otroke, kakor je njegova sveta dolžnost! Tako revščino točemo, da je grozno, pa se ne zmeni za nikogar!«

Rezika je vsa zbegana. Ženske se zbirajo okoli nje in začudeno poslušajo, da je Jerom že poročen.

»Pa kar same svatujmo!« se oglasi Mrožova Tina, ki ji manjka dveh koles in je toliko bolj sčeden, kolikor manj pametna. Takoj pogrebi Jeromovo ženo za roko:

»Pojdimo!«

»Saj ni res, saj ne more biti res!« zajadi Rezika in se prime za glavo.

Jeromova pa sedi med ženskami in se gosti. Otroka se mašita s flancati. Rezika sedi tam in joka. Ženske jo tolažijo, pa nič ne opravijo, preveč žalostna je in pregloboko potrta.

Ko pride stari Snop, ki je slučajno še trezen, mu hči vrže:

»Veega ste samo vi krivili! Nikoli nisem marala zanj, pa ste me topli kakor pes! Sram vas bodi! Zdaj grem in se ne vrnem nikoli več!«

Oče jo neumno gleda:

»Zakaj se vendar vsajaš? Sam ne vem, kaj ti je!«

»To mi je, da je Jerom poročen in da sedi tu njegova žena z dvema otrokoma! To mi je, da ste mi vi temu brezsrčnežu prodali, da vam ni bilo nič za lastnega otroka, temveč le za pijačo. Da, za vašo pijačo ste me prodali temu človeku, ki je poročen z drugo!«

»K vragu s teboj!« zakriči stari, ko stopi prav tedaj čez prag Jerom in zabolkel v svojo ženo.

Preden se zave, ga Snop podere na tla, ga jame tolči s pestmi in praskati po obrazu kakor razdivjana mačka.

Jerom kriči kakor obseden, ženske vrešče, Rezika glasno tuli, a stari Snop je menda zblaznel, saj tolče kar naprej, se ne briga za Jeromove krepke udarce in samo praska in suje.

Ko ga naposled odtrgajo od Jeroma, je ves okrvavljen, a spet se hoče divje zagnati vanj.

Takoj iz te hiše, kjer nimaš ničesar več jokati!« se zadere tedaj Martin, ki ga je prijavil divji hruš. Ze zasneče preplašenega možica kakor peresce in ga s krepko brci vrže čez prag.

Jerom je še vedno ves zmešan, pobira se, nekaj govori, si briše okrvavljen obraz in beži, a njegova žena in otroci hite za njim.

3.

»Jerom je zginit s svojo ženo vred!« je šlo po vasi. Toda tisti, ki so mu dolgovali, so pre-

O srebrnem jubileju. (Sr. Helena.)

Te dni poteče 25 let, odkar so prosvetni delavci zaozari prvo brazdo katoliške prosvete na tem polju in ustanovili slov. katol. izobraževalno društvo pri Sr. Heleni. V nedeljo, 12. maja slovesno proslavimo lepi jubilej s primerno prireditvijo. Popoldne ob 3 bo slavnostni govor z narodno igro »Spod Golicek. Razen domačinov vjudno vabimo tudi vse prijatelje prosvete iz okolice, da nas ob tako lepem prazniku v obilnem številu obiščejo.

Izpod najvišje gore v Evropi. (Houche.)

Ze nekaj let sem čisto sam pod Mont Blankom, ki je s svojo višino 4810 metrov najvišja gora Evrope. Naša dolina leži nad tisoč metrov nad morjem. Ne daleč od nas je že večni sneg in led. Ni čudno, da se nas zima tako dolgo drži. Jeseni je zapadel sneg že 10. oktobra, skopnel je pa v aprilu, pa smo kmalu dobili drugega za nadomestilo. V sredi zime je pa padel brez kónca in mraz je bil neznošen. Kraj je znan daleč okoli zaradi gorskega zraka. Poleti je vse polno letoviščarjev, da je dolina podobna vele mestu. Pa tudi kriza nas zadnje čase hudo obiskuje, zlasti delavce, vendar menda ne bo še tako hudo kot je po poročilih časopisov drugod. Kljub mrzleni kraju imamo veliko sadja, zlasti češnje in jabolk, ki gredo dobro v denar. Le jeseni je treba večkrat pobiti z obiranjem, da sadja ne zapade sneg. — Pozdrav vsem brateljem »Domoljuba! — Val. Skok, Houche, H. Savoie, Francija.

Ledeni maj.

(Primekovo pri Litiji.)

Tudi pri nas vlada občuten mraz. Noči so silno hladne, a dnevi so vroči. Ker je že vse v bujni cvetju, se je bati, da nam vse pozebe. Vиноgradniki se boje za vinarstvo, ki že močno odganja. Zadnji mraz ji je že precej škodoval. Dal Bog, da bi ne bilo še večje škode! — Šmarne pobožnosti so pri nas vsak dan ob pol šestih jutraj. Verniki se jih v precejšnjem številu udeležujejo. — Volivno gibanje je bilo pri nas dokaj mirno. Imeli smo dva shoda. Obljubili so nam samostojno občino in ceste. Za ceste se že borimo leta in leta. Gospodom kandidatom bi bili zelo hvaležni, ko bi nam pripomogli res do poštene ceste. Primskovo je lepa izletniška točka, a slaba pota odbijajo izletnike. Ko bi le obiljam sledila dejstva!

dobro vedeli, da še pride, saj so ga predobro poznali in vedeli, da jim ne bo prizanesel.

Nekoga dne se je res nepričakovano pripeljal z avtomobilom v vas. S seboj je imel tri gospode, ki so se ustavili zunaj na travniku ob vodi in pričeli ogledovati in meriti svet.

Vaščani so bili kmalu o tem obveščeni in že so se zbirali in spraševali, kaj ti ljudje hočejo.

Jerom jim je kratko pojasnil, da si žele kupiti tukaj svet, ker nameravajo postaviti veliko tvornico, kjer bo zaposlenih mnogo ljudi, da bo večšina v vasi za vselej končana.

Kmetje mu niso odgovorili. Ko pa je zvečer povabil svoje upnike v vaško krčmo in jim svetloval, naj prodajo vsak svoj del zemlje ob vodi, so se mu vsi naenkrat uprli.

»Gospodje ostanejo jutri še tukaj. Lahko se še premislite!« je svetloval Jerom in zapretel v vaščanom, da jih bo rubil in jim spravil posestva na boben, če se mu ne vdajo.

Za njegovo nakano je zvedel tudi župnik, in že je sklical v zadrugi sejo. Petrač je dejal, da raje nekaj tisočakov zgubi, kakor da bi dovolil, da bi Jerom zidal s svojimi družabniki tvornico tik vode. Kmalu so si bili edini in zadruga je sklenila posoditi vaščanom toliko denarja, da bi se lahko Jeroma odkrižali. Dolgovi niso bili previsoki, in so se ga kmalu rešili. In spet je odšel, vendarle ne za vedno.

Zadruga je delala s polno paro. Stari Jeran je spet postal pogumnejši. Ker je bil še dokaj trden, so mu preskrbeli službo. Vozil se je z vozom okoli kmetov sosednjih vasi, pregledoval poljske pridelke in jih nakupoval za zadrugo, saj je bil poštenjak.

Milka je bila rešena. Delala je doma in mirno živela. Dolg pri Petraču pa se je manjšal.

Jubilej. (Rotoč.)

10. maja je dopolnil 90 let. g. Janoz Kušar, posestnik iz Rotoč, brat pok. župnika in Mengšu in univ. profesorja v Ljubljani. Jubilar je globoko veren, zvesti naročnik »Domoljuba«, katerega tudi sedaj še skrbno prebira dober gospodar in skrben oče. V mlajših letih se je mnogo udeleževal tudi v javnem življenju. Bil je cerkveni ključar, član šolskega sveta, občinski odborik in ustanovni član Katol. prosvet. društva. Veliko skrb je posvečal svoji družini, kateri pa smrt ni prizanašala. Za prerano umrlo ženo mu je vzela tudi dve hčeri v najlepših letih in sina, profesorja v Celju. Kljub težkim preiskušnjam ni omagal. Iskal je pomoči pri svojem Bogu in tako zmagoval vse viharje življenja in dočkal častljivo starost 90 let. Moza apostolstva in molitve naj ljubi Bog ohrani do skrajnih mej človeškega življenja.

Med našimi izseljenci (Moers-Meerbeck)

Zveza jugoslovanskih katoliških društev je pozvala svoje člane, naj zbirajo prispevke za ljubljanski kongres in za spomenik kralju Aleksandru. — Umrli je naš ustanovni član g. Jožef Kepic. Stiri leta je bogudano trpel. Bil je vzoren katolik, naročnik »Domoljuba«, in drugih dobrih listov. Njegova soproga je pred 25 leti kumovala naši novi zastavi. Njegov pogreb je lepo pokazal, kako smo ga vsi ljubili. Doma je bil iz Most pri Komendi. Bog mu daj večni mir, žalujče pa naj potolaži! — Za veliko noč nas je obiskal č. g. Oberžan in misijoniral med nami. Obisk pri pobožnostih je bil povsod pravi lep, le škoda, da je bil čas prekratek. Bog pravi dobremu gospodu ves trud, ki ga ima z nami!

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA »DOMOLJUBA«?

in oče in hči sta gledala v lepšo bodočnost, prepričana, da bo Jeranovo spet prišlo v roke prejšnjih gospodarjev.

★

Jeroma ni nihče več meral. Vaščani so se ga ogibali, nekateri so ga kar črtili, med njimi posebno kovač Martin, ki pa ni nikoli komu omenil, da ga ima na piki.

Trta je tisto leto posebno dobro kazala. Vsi vinoградniki so se veselili bogate letine.

Zadruga je sklenila, da bo nakupovala tudi vino in ga sama prodajala na debelo ter pomagala zlasti manjšim vinoградnikom.

Jerom se ni več stalno naselil v vasi, toda večkrat ga je še zaneslo nazaj, zlasti je rad poselal svoj vinoград, od katerega je tudi pričakoval nekaj koristi. Najbolj se je bal starega Snopa. Kadar ga je srečal, je starec kar poskočil, mu žugal in pretel, da mu bo že pokazal. Ni se sramoval nahlutiti ga, čeprav je bilo navzočih še toliko ljudi. Sploh pa je poslej še bolj popival, a hčerke ni več pretepal kakor včasih. Da, celo nekako mehak je postal napram nji.

In odpustila mu je, saj je bil njen oče. Skrivaj pa je trpela in premišljevala iz dneva v noč, kaj bo.

Ljudje so se že vnaprej veselili dobre letine, pa se je vse spremenilo. Nekoga dne so nenadoma pridrevli temni oblaki, zablistalo se je in že se vsula po vinoградih za oreh debela toča.

Stari župnik je hitel v cerkev ter molil, naj se Bog usmili teh ubogih, bednih, ki so v znoju svojega obraza obdelali svoje skromne vinograde. Prosil je Boga, naj gre ta težki kelih mimo, jokal je in se trkal na prsi.

Zunaj pa je razsajala toča in pobijala. Ne-

RADIO

od 9. maja do 16. maja 1935.

Četrtek, 9. maja: 18 Plošče, 18.20 Slovenščina, 18.40 Čas, poročila, spored, obvestila, 19 Kmečki trio, 19.30 Nac. ura, 20 Prenos iz Belograda, 21.30 Čas, poročila, vreme, spored, 22 Radijski orkester. — Petek, 10. maja: 11 Šolska ura, 18 Plošče, 18.20 Sprehodi po stari Ljubljani, 18.40 Čas, poročila, spored, obvestila, 19 Nemščina, 19.30 Nac. ura, 20 Aljažev večer, 21.30 Čas, poročila, vreme, obvestila, 22 Radij. orkester in plošče. — Sobota, 11. maja: 18 Radijski orkester, 18.40 Čas, poročila, vreme, obvestila, 19 Zin. polit. pregled, 19.30 Nac. ura, 20 Prenos z Jadranske straže, 21.30 Čas, poročila, spored, 22 Iz solne Dalmacije. — Nedelja, 12. maja: 7.30 Uredba o prevažanju čebol na pašo, 8 Kmečki trio, 8.30 Čas in poročila, 9 Versko predavanje, 9.15 Prenos iz trnovske cerkve, 10 Šmarne gore na Kongresni trg, 11.50 Obvestila, 12 Program po željah, 13 Plošče, 15.45 Ženska ura, 16 Proslava materinskega dneva, 19.30 Nac. ura, 20 Čas, poročila, spored, obvestila, 20.30 Naša beseda, 21.30 Čas, poročila, spored, 22 Rad. orkester in plošče. — Ponedeljek, 13. maja: 18 Plošče, 18.20 Zdravniška ura, 18.40 Čas, poročila, spored, obvestila, 19 Radijski orkester, 19.30 Nac. ura, 20 Prenos opere iz Zagreba. — Torek, 14. maja: 11 Šolska ura, 18 Pomladansko jutro v gozdu, 18.40 Čas, poročila, obvestila, 19 Godci izpod Šmarne gore, 19.30 Nac. ura, 20 Iz zakladov naše pesni, 21.30 Čas, poročila, spored, 22.30 Angleške plošče. — Sreda, 15. maja: 18 Plošče, 18.20 Pogovor s poslušalci, 19 Kmečki trio, 19.30 Nac. ura, 20 Prenos opere iz Ljubljane.

n Romarji na Trsat se odpeljejo s posebnim vlakom v soboto 18. maja ob 9.30 iz Ljubljane čez Zidani most—Zagreb. Polovična voznica je dovoljena tudi do posebnega vlaka, za vožnjo po morju pa zadostuje samo romarska izkaznica. Kdor se želi še pridružiti, naj takoj pošlje 155 Din na naslov: »Sveta vojska« v Ljubljani, Vrazov trg 4, da bo še pravočasno dobil vse potrebno za potovanje.

n Na mnoga vprašanja sporoča urava »Vigredie, da se dobivajo vsi kroji in navodila za obleke, plašče itd., ki jih prinaša »Vigredina« priloga pri ljubljanski tiskari A. Krišper, Stritarjeva ulica.

usmiljeno je bila na vse strani, in ko se je župnik vračal v župnišče, je videl, da so vinoградni stolbeni, trjeje se je skrivilo in ogolilo, grozdčije je ležalo razbito po fleh. Toča je stolkla vse poganjke in napravila ogromno škodo.

Kmetje so bili obupani.

In spet se je pojavil v vasi Jerom in se norčeval, češ, če bi ga poslušali, in zidali tvornico, bi ne bili odvisni od vremena in toče.

Pa se je znova izkazala zadruga. Bila je že dokaj močna, tudi več gruntnarjev iz sosednjih fara je bilo udeleženi. In zadruga je pomagala. Ker je krompir dobro kazal, je kmetom za prvo silo izplačala na račun krompirja in fižola, ki so ga imeli nekateri zelo veliko. In spet so bili rešeni iz najhujše stiske.

Jerom je spet pogorel. Sam je hodil po svojem vinogradu, posedal po zidanci in klet ter pil. Tudi njegovemu vinogradu ni toča prizanesla. Osamljen je možakar spet zginitil iz vasi.

4.

Snopova Rezika je pestovala. Ko jo je zagledal Martin, je prebledel in divje zaškrtal z zobmi:

»Kaj je s teboj?«

»Nesrečna sem bila. V vinogradu me je premamila.«

»Da ga ni sram! Maščujem se nad njim! Že dolgo ga imam na piki. A zdaj, da zdaj mi je dovolj!« je siknil kovač in razburjen hotel iti.

»Pusti ga! Usoda se sama maščuje nad človekom! Bog ne prezre nobene krivice!« je prosila za svojega zapeljivca. Mladenci ji ni odgovoril, skomizgnil je z ramama in jezen odhitel.

B-ski:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje)

Na Silvestrov večer 1915 sem bil še vedno v Marijinskju. Zima se je pričela zares, zakaj toplomer kaže 38 stopinj pod ničlo. Kar lepo k peči, pa časopis v roki! V Rusiji izhajajoči list za Čeh, »Čechoslovake«, piše z dne 16. decembra 1915 med drugim sledeče: »Rusi niso napravili glede slovan-skih ujetnikov tega, kar bi lahko. Rusi ne poznajo Slovanov in ravno so z njimi kakor z Nemci, včasih še slabše, napačno pojmujejo, kakor zloglasni vojaški načelnik v Sibiriji, da so Slovani malo izobražen narod in zato neprijetnosti ujetništva ne občutijo v toliki meri, kakor kulturni Nemci.« — Ruska izredna preiskovalna komisija je ugotovila, da je bilo doslej že 3000 ruskih vojakov ranjenih od raztrganih (dum-dum) krogel. — V nekem českoslovan-časopisu, izhajajočem v Ameriki, čitam, da so se v zadnjih bojih pri Oslaviji pri Gorici posebno izkazali dalmatinski domobranci in naš 17. pešpolk.

Ruski časopis »Birževija Vjedomosti« je dne 15. decembra 1915 opisal taborišče nemških ujetnikov v Angliji, in sicer v Dorčesteru. Tovariši ujetniki, ki ste bili v Rusiji, Italiji in drugod, poslušajte in primerjajte: »Nemški ujetniki v angleškem Dorčesteru so dobivali vsak dan meso, kruh, surovo maslo in sadje najboljših vrst in v izobilju. Kuharji — vojni ujetniki Nemci — so prejeli od angleške vlade posebno plačo. Za vsako delo so dali Angleži nemškim ujetnikom tri in pol penice za vsako uro. Angleška vlada je poslala v taborišče v Dorčesteru na svoje stroške posebnega nemškega duhovnika iz Londona, da bogoslužji in pridiguje nemščini. Nemški ujetniki v Dorčesteru so obiskovali posebne šole, kjer so jim tolmačili nemški profesorji-ujetniki nemško in angleško zgodovino. Na razpolago so bile Nemcem lelovadne dvorane in kopalnice s prhami. Nemški ujetniki so ustanovili godbo na pihala in prirejali koncerte. Godala je kupila angleška vlada. Vsi ujetniki v Dorčesteru so dobili toplo obleko in izvrstno obutev. Zdravstveno stanje je bilo v tem taborišču nad vse dobro. Od 3408 vojakov je zbolelo le 17 ljudi, a umrli sta samo dve osebi. Pobegniti jih je poskušalo pet. Nadzorstvo nad vsemi 3408 nemškimi ujetniki je tvorilo 7 angleških podčastnikov in trije častniki. Nemški

ujetniki so imeli izvrstne zveze z domom, saj jim je bil na razpolago poseben izvrstno delujoč poštni oddelek.« Tako kulturni Angleži! Kako je bilo drugod? Raje molčim, zakaj še po dvajsetih letih mi ob misli na brezpravnost tistih dni vzkipi kri, da bi se maščeval nad tistimi, ki so neredko tako hudodelsko izigravali življenje ubogih ujetnikov.

Da tudi v Rusiji ni šlo ob mobilizaciji vse gladko, kaže sodna razprava, ki se je končala dne 7. decembra 1915 v Barnaulu radi pulta v tem mestu dne 22. julija 1914, pri katerem so nezadovoljni mobiliziranci zažgali tudi del mesta. Zaslišali so 844 prič. V težko ječo od 4 do 8 let je prišlo 15, v zapor od 1 meseca do 4 let 82, v trdnjavo ječo od 1 meseca do 3 let 32 in oproščeni je bilo 69 ljudi.

Ob Novem letu 1916 sem storil svojo častno dolžnost in sem poslal častnikom-ujetnikom v Marijinsku čestitke. Takoj sem dobil od českega častnika odgovor in še rublje povrh. Pismo se glasi v slovenščini: Spoštovani gospod nadučitelj! Poznavljamo se vam iskreno za Vaše voščilo in zahvaljamo svoje čestitke ter jih izročamo vam in Vašim dragim. Kolikor kapljic toliko let, Bog vam da na svet živeti Bog Vas živi! Na zdari! Za ostale: inženjer Wrtel. Marijinsk, 1. januarja 1916. — Pa me resnično zanima, kje je danes dober in prijazen Čeh, mož. Wrtel? Ali je še živ? Morda zavzema visoko mesto v českoslovaški državni upravi, zakaj bil je silno nadarjen mož.

V časopisu »Russkoje Slovo« sem tiste dni čital sledečo zanimivo zgodbo: Načelnik 11. avstrijske divizije general Skarbovič je običajno kruto ravnal s podrejenim vojaštvom. Nekoč ga pride na bojišče obiskat njegova žena in pričelo se je tridnevno vzorenje, žetnje in pijančevanje. Vsak dan se je vozil Skarbovič z ženo in nekaj tovariši z avtomobilom na razne strani. Pri nekem izprehodu je sofer zavozil v jarek, pa se ni nikomur nič zgodilo. Vendar je bil sofer radi tega od »nadelanega« Skarboviča po vseh notah tepen. Da se maščuje, je sofer temnega oblačnega večera zavozil Skarboviča in njegovo spremljevalko na nasprotno stran — v rusko ujetništvo, kjer se je Skarbovič čisto golovo streljal, pa tudi soferja ni več tepel.

»Novoje Vremja« (Novi čas) od 23. decembra 1915 poroča, da so bili na povelje nemškega generala Makenzena vsi častniki in vsak deseti iz moštva 27. avstrijskega pešpolka ustreljeni, ker niso sledili povelju germanskih častnikov, ki so bili dodeljeni avstrijskim polkom. — V istem časopisu čitam, da se Anglija in Francija že sedaj pripravljata na go-

spodarsko vojno z Nemčijo po sklenjenem miru. — Francoski listi pišejo, da je cesar Viljem najbrž podedoval neko hudo spolno bolezen. — Dne 23. decembra 1915 je stal pred moskovskim vojnim sodiščem vojak 41. avstrijskega pešpolka, pravoslavni Romun Vasilij Mihalcan. Radi požiga je bil obsojen na osem let trdnjavske ječe. — Tudi med českimimi ujetniki si našel tega ali onega, ki je česko sicer govoril, a nemško mislil. Pri nekem tožadnem prekrskanju je vzkliknil zaveden Čeh svojemu nasprotniku: »Ne samo po česko govoriti, ampak treba je tudi po česko čutiti.« Ne samo govoriti, tudi čutiti je treba Slovincu po slovensko vselej in povsod, sem si zapisal tisti dan v sreci.

V »Sibirskaj Ziznij« z dne 30. decembra 1915, št. 284, čitam pod naslovom »Dve duši« izjavo ruskega pisatelja Maksima Gorkega, ki je, kakor mnogim znano, sedaj popolnoma v kulturni službi ruskega boljševizma. Značilni stavki se glase: »Dve duši sta v ruskem človeku ... Ena — potujočega pastirja, Mongola, sanjača, nagnjenega k veri v tajne sile, uverjenega v tem, da je usoda vsemu delu sodnik; ti si na zemlji, a usoda nad teboj in proti usodi si brez moči. Vrstoma — so brezsilno dušo živi v ruskem človeku še duša Slovana, ki lahko močno vzplamti, vendar ne gori dolgo, hitro ugaša in je malo sposobna k samozastiti pred silami, ki jo obkrožajo in zastrupljajo.«

Na polotoku Krivu, znanem tudi po velikih tvornicah za tobak (tvrdki Mesaksudi) in Stamboli, je zdaj, 21. januarja 1916, v senci 10, na soncu pa 25 stopinj toplote. Ze cveto mandeljni. — Danes sem zvedel iz ruskega časopisa, da so zavzeli Avstriji Lovčen in prišli v Cetinje. — Iz ljubada sibirskre breze sem napravil več »dopisnic« in jih poslal na razne naslove v domovino. Tudi g. svetnik Anton Čadež je dobil en tak moj »umotvor« z geslom: »Na ljubadu sibirskre breze, pozdrav do Slovske zveze.«

Kako močno je bilo tiste dni gibanje za združitev pravoslavne in angleško-protestantske cerkve, kaže govor pravoslavnega škola Pitirima pri srečanju s predstavniki angleške protestantske cerkve v Petrogradu. Po »Birževijih Vjedomostih« z dne 31. decembra 1915 je Pitirim dejal tudi sledeče: »Kot duhovniku ruske cerkve mi je zelo prijetno, da zadnji čas med obema cerkvama, med rusko-pravoslavno in anglikansko narašča prizadevanje k združitvi obeh cerkva. Upam, da bo to stremeljenje z božjo pomočjo venčano s polnim uspehom.«

V vsako hišo Domoljuba!

Otroče ni dolgo živelo, kmalu so imeli pri Snopovih mrlička.

»Prav, da je umrl revček!« so govorili ljudje, a Režika ga je rada imela in je jokala za njim.

Vinogradniki popivajo. Obupali so nad trgatvijo, ki zelo slabo kaže. Nekateri ne bodo niti brali, ker jim ni ostalo ničesar ter pijejo lanskega vina in pozabljajo.

Mladina se veseli in nori s starimi. V cerkvi na žalostni gori pa trpi ubogi župnik, pridiga kakor zna samo on, da se srca jokajo in se oglašajo vest, a ko kmetje pogledajo svoje zapuščene vinograde, spet popivajo in se zagovarjajo pred svojo vestjo, da ne morejo drugače, ker je njih bolečina presilna in je ne morejo več prenašati.

Vinogradi pa sijajo v soncu zeleni in jasni kakor bi se smejali in dramili v srečni novo upanje.

Ko pride čas trgatve, prepevajo vinčarji in oberavci a nič ne oberajo, po zidanicah hodijo in hramčkih, se sami povabijo tu in tam in popijejo kar dobe. Ko so pijani, razsajajo in se smejajo, se hvalijo, koliko pijanče preneso in se bližajo prepira. Je pač hudo, če človek nima služka in zabave, ki jo je že vajen iz leta v leto in se ne more zaživeti v tegobni umrtivosti.

Tedaj so se oglašali zadrugetarji:

»Kdor bo samo popival in obupal, ter jemal še drugim pogum, mu odtegnemo pomoči! Zadruga je zato tu, da podpre tiste, ki so zares potrebni, da pomagajo onim, ki bi se radi dvignili, pa se ne morejo, a pijanecv ne bo podpirala.«

Tudi župnik je zapretil na prižnici:

»Kar pijte, da boste vse popili! Zadruga vas ne bo več poznala. Mesto, da bi bili veseli, ker ste rešeni iz najhujše zadrege, pa spet pijete! Svarim vas vsako nedeljo, pa ne pomagaj! Zdjaj glejte samile!«

Prestrašili so se in odnehal, splošna pijanost je popustila.

Počasi gre Jerom v hrib v svojo zidnico. Še ima nekaj starega vina, ki ga je kupil z vinogradom vred, a novine tudi pri njem nič ni bilo.

Vinske gorice se vzpenjajo v nebo, da jih zarja umiva in jih pokriva prozorni oblaki z meglenimi kapicami. Otožno sijajo, saj treja ni več, polomljeno je in okleščeno.

Jerom jih ogleduje ko stopa počasi v reber. Na krepko gorjako se opira in premišljuje. Ali niso gorice prav take kakor tedaj, ko je prišel v te kraje? Kmetje so obupavali nad seboj, trta je bila pobita in kakor milost božja jim je bil, ko je pričel od njih kupovati les in druge pridelke.

In spet doživlja kar je minilo.

Sredi poti obstane. Ali ni šel nekdo za njim? Tam za drevjem mora biti, zdaj, zdaj se prikaže. Ne, nikogar ni, sam je.

Zakaj ga danes spreletava mračna slutnja, čemu mu je tako tesno?

Počasi se večeri, rdečica zarje se razliva po vsem griču, poljubljaja cvetje in bilje ter polagoma zbleda.

Lahni vetro dije in hladi Jeromu vroče znojno čelo. Sam ne ve, kaj mu je danes.

Ko pride na planoto, se spet ozre. Nikogar ni, sam stopa po planjavi mimo prvih vinogradov, ki ga žalostni in zapušteni pozdravljajo. Spet se mu misli vračajo na prvi čas, ko

je tod hodil in šele pričel svojo kupčijo. Lahko bi delal pošteno, pa bi bil tudi mnogo zažulil, pa mu ni dala žilica miru, goljufal je. E, kako je znal! Ze les je tako meril, da je moral za služiti, kmetje še niso dobro poznali merjenje, tudi na pogled je kupoval stojčji les in pritiskal lastnike, kjer jih je mogel. In njegova žena? Res se nista razumela, pa mu ni bilo dovolj, da jo je zapustil, nič več se ni brgal in skrbel za družino, pa še drugo dekle je spravil v nesrečo.

Vračali so se mu spomini na vse to kakor še nikoli prej. Ni maral na to misliti, toda moral je misliti in to ga je begalo. Kaj je to? Zakaj take misli? Zaman se je spraševal in se jih skušal otresti. Le trenutno so ga zapustile, a že so se vrnile in ga še bolj živo obhajale.

In spomnil se je, da je to njegova alaba vest, ki ga je dolgo pustila v miru, a zdaj se je oglašila hitro, nepričakovano in ga pred samim seboj klicala na odgovor. In to je strašno, kadar človek, ki pada, mora inkati zagovor pred svojim drugim jazom, pred tistim dobrim, ki ga nosi vsak v svojem srcu.

Vzniknila mu je misel na smrt, pa se mu je zazdela tako smešna, da se je glasno zasmejal:

»Kaj mi še pada na um? Zdrav sem kakor riba, močen kakor hram, pa naj na take stvari mislim!«

Zamahnil je z roko in pospešil korak

Daleč za Jeromon je šel kovač Martin, možakar ga ni mogel videti, ker sta si bila daleč vsakega in je mladenič eploh pazil, da ni prehitro stopil na plan.

Naročajte »Domoljuba«!

Današnja sovjetska Rusija

(Iz nadaljevanja.)

Dočim junaki predvojne ruske književnosti predvsem razmišljajo, govore in grebejo po svoji notranjosti, pa kaže povojna ruska literatura predvsem delovnega in ustvarjajočega človeka, človeka življenjske svežosti, radosti in moči ter vere v lepšo bodočnost. V svojem bistvu je navadno vsaj malo komunistična, pač se je pa od tega opodila predvsem z veliko delovno silo in vztrajnostjo, ki ju ruski človek v dobi carizma ni poznal.

Prav posebno mesto zavzemajo v današnji ruski književnosti tako zvali »kmetiški pesniki«, ki se pojavljajo prav iz osrčja ruskega kmetiškega ljudstva (n. pr. Esenin, Nevezov, S. Fonin, Kljujev i. dr.). Med njimi je nekaj izrednih talentov, toda med boljševiški književniki mestnega proletarijata imajo neizprosne nasprotnike. To je tudi popolnoma razumljivo, kajti gre za dva popolnoma različna in nasprotujoča si svetova. Dočim opeva »uradna« boljševiška poezija predvsem kolektiv, stroj, revolucijo, nasilje itd., pa izraža ta kmetiška pesem ljubezen do prirode, do domovine in celo do vere. To nasprotje je izrazil najlepše Kljujev, rekoč:

»Mi smo ogenj, voda, pašnik,
ozimina, kot solnce okrogli hlebi rženi.
vi pa tajen blagodišečih vrtov
ne umejete.«

Veliko pozornost pa posvečajo sovjetske oblasti mladinski književnosti. Dočim je bila ta panna pred vojno le malo razvita, se pa boljševiki le predobro zavedajo pomena vzgoje ter so ves knjižni trg naravnost preplavili z mladinskimi knjigami, s katerimi skušajo mladino prepeljati s svojimi gesli in nazori. V teh obravnavajo vsa dnevna, politična, kulturna, gospodarska in družabna vprašanja in vzgojiti hočejo iz mladine kolektivnega človeka, v posamezniku pa dolžnost napram kolektivu. Stevilni mladinski romani, novele, ertice in povesti proslavljajo junake tehnike in dela, a mladina sega najraje po zgodovinskih in tehničnih spisih, potopisih in pustolovski potopisih. Naravnost vzorne po opremi so ruske ilustrirane mladinske knjige za ponazoritev raznih tehničnih vprašanj. Najvažnejši povojni ruski mladinski pisatelji so Št. Slobin, K. Pavstovski, Pokrovskaja, Smirnov, Lebedev, Arzenjev, Mihajlov i. dr.

Povojna ruska dramatična književnost je jako skromna, tem bolj pa cvete igralska. Rusko igrarstvo je uživalo že od nekdanj svetovni sloves in tudi danes razpolaga SSSR z čbilo velikih režiserskih in igralskih talentov, ki so utrlj tudi filmu nova pota. Razvoj ruskega gledališča je sličen razvoju književnosti. Revolucija je uničila nekdanji, tako sloveči ruski oder ter ga izpremenila v politično pozorišče, pri čemer je bil deležen najrazličnejših poizkusov v duhu boljševiškega kolektivismu. Smer mu je dajal najznamenitejši moderni ruski režiser Mayerhold, ki je skušal ustvariti pravo revolucionarno gledališče in postaviti na oder živo življenje mase, kolektiva in brez vsakega okrasja. Ker pa za tak oder ni bilo primernih iger, je brezobzirno prenehal in mrevariti stare. Kar je izvirnih iger, skušajo ponazoriti predvsem nastopanje mas in delati propagando za boljševiška gesla, zato je razumljivo, da sovjeti dramatik jako podpirajo. Mayerholdovo lastno gledališče je več let igralo predvsem revolucije v najmodernejši uprizoritvi, ki je za nas komaj razumljiva, ker le prepogosto spominja na — cirkus. Mnogim je bil pa celo Mayerhold premal modern in revolucionaren in ti so zahtevali gledališče sploh brez odra. Sredi gledalskega prostora so postavili nekaj telovadnega orodja, po katerem so potem skakali brez zmisa, zato je delala taka boljševiška dramatična umetnost utis — anorelosti igralcev. Ščasoma se je vse to seveda precej

uneslo in današnja sovjetska igralska umetnost raste na temeljih, ki jih je položil Mayerhold. Tudi v film so uvedli Rusi to novost, da so zajeli vanj mase. Njegov reformator je Eisenstein.

Seveda pa nastopi množice niso ostali omejeni le na ozke stene gledališč, temveč jih z največjo vneto goje tudi na velikih javnih trgih in ulicah v obliki parad, manifestacij, sprevodov itd., ker jih smatrajo za najmočnejše propagandno sredstvo. Pri njih pride kolektivni človek bolj do izraza nego kjerkoli drugod. Ob takih prilikah pripravljajo te nastope cele množice pisateljev, slikarjev, režiserjev, kiparjev, glasbenikov itd. z vso denarno pomočjo vlade. Vsak važnejši pojav javnega življenja in vsako novo geslo stranke ali vlade najde takoj izraz v ogromni živi propagandi na ulici, kjer se obravnava igralsko. Boljševiki se jako dobro zavedajo, da ti neprestani javni nastopi niso le propaganda za njih gesla, temveč tudi eno izmed sredstev za prevod človeka iz »meščanske« rodbe v komunistični kolektiv.

Če se že malikuje masa povsod, se je seveda ne more prezreti tudi v glasbi, ki jo pojmujejo seveda tudi čisto materialistično. Buharin jo je n. pr. skušal razdeliti v njene sestavine in je preiskoval, kako so te sestavine odvisne od — gospodarskega položaja. Rusija ima tudi danes še prvovrstne skladatelje, pevovodje in pevce, toda pravoverni komunist gleda nanje kot na ostanke meščanskega nazadnjaštva. Pisatelj Soznovski je n. pr. dejal, da se njemu kar upira poslušati simfonijo, kajti zanj je najlepša simfonija — sovjetski kongres. Razumljivo je, da so morali najti boljševiški nazori odmeva tudi v glasbi sami. Da izločijo čim bolj osebnost, so n. pr. v mnogih orkestrih in zborih odpravili dirigenta, kajti glasba naj izraža kolektivna čustva, ne pa glasbenikova. Glede na to so začeli tudi hud boj proti starim napevom, češ da so le izraz nazadnjaške meščanske družbe in zahtevajo, da upoštevata moderna proletarska glasba predvsem glasove industrije, strojev in mas. Iz tega se je večkrat rodila prava babilonska zmešnjava. Po mnogih mestih so prirejali »koncerte« vseh tamošnjih fabriških airen, piščal itd. s streljanjem topov, strojnih pušk, bomb itd. Da v takem ozračju opera ne more sprevati, je razumljivo. Starejše so za to okolje neprimerne, modernih »proletarskih« pa ni. Popravljati in prirejati nekatero stare, toda iz tega se porajajo navadno pravi nestvori. Boljševiškim nazorom o glasbi skušajo ustrezati glasbeniki Pokrovjev, Mjaskovski, Feinberg, Aleksandrov, Ščervachev i. dr.

Te revolucionarne zmešnjave in komunistične demagogije se končno seveda ni ognila tudi likovna umetnost, to so slikarstvo, kiparstvo in stavbarstvo. Zlasti slikarstvo in kiparstvo sta se razvijala čisto vzporedno s politiko in gospodarstvom. Doba vojne komunizma (1917—1922) pomeni nezmislno uničevanje vsega starega in nastopanje kričavih boljševiških neznalce, ki so tekmovali v najmodernejših nezmislnostih ter jih proglasili za »proletarsko umetnost«, a so obenem zanikali umetnost samo. Malevič je n. pr. naslikal črn kvadrat na belo platno in proglasil to za ideal proletarske umetnosti, a Tatlin je sploh zavrgel barve, zložil iz starega železja, gumbov, žeblicev itd. nezmislno nestvor in trdil, da je to moderna umetnost. V dobi Nepa (1922—1928) se je z gospodarsko politiko tudi umetnost vrnila k treznejšemu preudarku, zavrgla prismojene skrajnosti kričave in skušala uveljaviti zlasti stvarnost. Pri tem je gledala predvsem na vsebino, zanemarjala pa obliko. Z načrtnim gospodarstvom se je končno začela tudi na polju likovne umetnosti doba ustvarjajoče graditve. Pri tem je pa nastopalo nešteto najrazličnejših smeri, ki so se med seboj ogorčeno pobijale, kakor v književnosti. Boljševiki so se teh prepirov polagoma naveličali, razgnali vse organizacije umetnikov in z odlokom z dne 23. aprila l. 1932. združili vse v »Zvezo sovjetskih umetnikov«, kar je imelo jako ugoden vpliv na umetniško ustvarjanje.

RAZNO

Prizadeti vinogradniški delavci. Okrog Lokava pri Gor. Cmariku imajo avstrijski dvolastniki obsežna vinogradna posestva, ki jih obdelujejo naši delavci. Sedaj so avstrijski posestniki napravili dogovor, po katerem so vsi naenkrat znatno znižali plačo vinogradniških delavcev. Zopet je prizadet naš človek ob meji.

Naša ladjedelnica napreduje. Te dni je bil 4. redni obč. zbor delničarjev ladjedelnice »Split«. Iz poročila upravnega sveta se vidi, da je dosegla ladjedelnica lep napredek. Delavnice so bile znatno razširjene. Vrednost ladjedelnice se je dvignila od 24 na 28 milijonov dinarjev. Ladjedelnica more sedaj že popolnoma popraviti in izdelati ladje do 100 m dolžine. V kratkem pa bo mogla ladjedelnica popravljati tudi ladje do 120 m dolžine in do 4000 bito reg. ton. S tem bo omogočila ladjedelnicam naši mornarici, da bo mogla nabavljati ladje do 90 odstotkov doma. Razveseljivo je, da so tudi mezde delavcev primerne, saj je znašala srednja mezda 42,28 Din na dan.

Kakšna je razlika med mesarjem in advokatom? Mesar najprej zakolje, a potem odere, dočim advokat najprej odere in potem zakolje.

Ljuba borba med sladkornimi tovararnami in tovararnami saharina se vrši v Avstriji. Ker so potegnile z izdelovalci sladkorja tudi kmetijske organizacije, bo sladkor najbrže premagal saharin. Slednjeje bodo močno obdavčili, ukinili svobodno prodajo ter se bo dobil samo v lekarnah na recepte. S tem bodo najbolj udarjeni — mariborski tihotaplji, ker bo potem konec lepih zaslužkov. Kaj pa če bodo potem začeli tihotapiti s sladkorjem?

Hitlerjevski delavec. Vojna nemške delav. fronte dr. Ley je izdal na nemško delavstvo ob priliki 1. maja daljši proglas, v katerem je navedel tudi v 10 točkah »nezrušljivo dolžnost, ki jo imajo v bodočnosti delavci, med katerimi sta ti dve najbolj značilni: 1. Vsako jutro pozdravimo Hitlerja in se mu vsak večer zahvalimo, da nam je dal voljo do življenja in novih upov. 2. Nikdar se ne pretepajmo razpršeno (auseinander), ampak vedno se pretepajmo skupno (zusammenraufen).

Dve novovrstni ladji za prevažanje lesa si je dala zgraditi Rusija v Holandiji. Nalaganje in izlaganje bo pri novi ladji izredno olajšano.

Kupujte pri trdkah, ki oglašajo v „Domoljubu“!

Kristusove priče

(Nekaj misli za pripravo na evhar. kongres.)

Če se hočete o tem poglavju obširneje poučiti, vzemi v roko pred kratkim natisnjeno dr. Lukmanovo knjigo »Martyres Christi«, kar pomeni dobesedno v naš jezik prestavljeno toliko kakor: **Kristusove priče**. In seveda tudi naše priče. Naš ponos so ti ljudje, nam in vsemu svetu oznanjujejo resničnost naše vere. Junaki so, junaki resnice, junaki, proti katerim je bilo vse orožje preganjalcev brez moči.

Zal, da nam naša slovenska beseda »mučenec« ne poda točne veličine tega, kar bi nam mogli biti vsi sveti mučenci. Naša beseda bolj poudarja trpljenje in bolečine, ki so jih morali oni prestati, premalo pa pove, zakaj so vse to prestajali. Zato se tudi beseda mučenec tolikokrat rabi v napačnem pomenu.

Mučeništvo v pravem pomenu besede je pritevanje, da je naša vera resnična. Za njeno resničnost so trpeli vsi apostoli; vsi, z izjemo Janeza, so tudi za njeno resničnost umrli. Koliko jih je pa še drugih! Ze rimski zgodovinar Tacit vse povedati, da je padla silna množica kristjanov. Ali ko je on to zapisal, je bila junaška doba vernikov šele pri začetku.

Kakor je sv. Pavel zapisal Kološanom besedo: »Spominjajte se mojih vezic, tako nam mučenci sv. Cerkve kličejo iz svojih grobov: »Spominjajte se, da imate toliko najbolj zanesljivih prič za resničnost svoje vere, kolikor nas je prestalo junaško smrt za Kristus. Spominjajte se naše močnatosti, naše odločnosti, naše zavednosti. Nismo dali svojega življenja za prazen nič, dali smo ga za

Kristusa, dali smo ga za ceno večnega življenja.«

Nihče ne more mučencem očitati, da bi bili šli v smrt iz koristoljublja ali iz častihlepnosti. Saj so morali pustiti vse ugodnosti na svetu. Vaak lahko podpiše z apostolom besede: »Kakor smeti sveta smo postali, vsem izvrhek do zdaj.« Muke, ki so jih prestajali, niso bile nobena igrara. Vse, kar si je mogel kdo izmed preganjalcev izmisliti kot mučilno orodje, vsega so se posluževali ne po volji zakona, ampak po volji lastne razdraženosti in grozovitosti. Ogenj in voda, železo in les, kamen in pesek, da, celo sonce z neba: vse so vpregli ti ljudje v svojo službo, samo da bi bile muke groznejše.

Kdo bo v takih mukah iskal lastnih koristi! Kdo bi šilil za nič v tako smrt! Kdo?!

Kar recite takemu le modrijanu, ki skuša med vami zatrositi seme nevere in brezverstva, ki skuša omajati vero vašo in vero vaših prednikov, katero so oni branili po sedaj razpadajočih taborih, kar recite mu, samo polglasno mu recite, če je pripravljen za svoje besede iti tudi v trpljenje in v smrt, pa bo ste precej spoznali, da je to samo tiček iz vrste bojazljivcev. Velik v besedah, pogumen, dokler je na varnem, zatrepetala bo pa njegova beseda že ob vašem vprašanju.

Mi pa si ob spominu na nepregledno vrsto zanesljivih prič Kristusovih in naših recimo: »Ponosni smo na vero, ki je rodila toliko in takih junakov. Nikdar se je ne bomo sramovali. Nikdar prikrivali!«

Razvedrilo, od Boga blagoslovljeno

V Govejeku na kraju Gonte nad dolino Ločnice je bila na veliki ponedeljek otvoritev in slovesna blagoslovitev obrtniškega izletniškega doma, ki jo je izvršil sam knezoškof dr. Gregorij Rožman, ki je imel med sveto mašo globok, načelno važen nagovor. Gospod knezoškof je najprej pohvalil misel, da so si tudi obrtniki oskrbeli svoj izletniški dom. Naravno je, da tisti, ki pri svojem poklicnem delu, v delavnici, pisarnah in uradih nimajo zadosti svežega zraka in topiega sonca, žele priti od časa do časa ven na deželo v prosto naravo, v hribe in planine, kjer se razvedrijo, dobijo novih moči in za čas pozabijo moreče skrbi vsakdanjega življenja. Vprav obrtniško delo se navadno vrši v takih premalo zdravih prostorih in delavnicih. Zato je hrepenenje po oddihu v naravi popolnoma v skladu z božjo voljo, ki hoče, da skrbimo za zdravje svojega telesa in duše. Bog je ustvaril vse krasote sveta za človeka, da bi se človek po njih dvigal k Njemu, ki je vir vse lepote. Ravno na hribih, kjer se človeku odpre mogočen razgled na doline in daljave hribe, imamo priliko opazovati veličastnost božjega stvarstva v vsej krasoti. Vse, kar utrjuje človekovo telo v dovoljenih mejah in dviga duha, je od Boga blagoslovljeno.

Pomniti pa je, da tudi v hribih veljajo božje postavbe. Le dovoljeno razvedrilo na planinah človeka poživi in okrepi, da se svež in z najboljšim mišljenjem vrne v svoje vsakdanje poklicno delo. Kdor pa hodi v planine iskat nedovoljenih užikov in delat greh, se s težko dušo vrača s svojih izletov domov. Vse vedenje izletnikov bi moralo biti tako,

da bi nas Kristus nikdar ne imel za kaj karati, če bi se nam pridružil kot tovariš na naših izletih. Kakor sta dva Gospodova učenca vasa trudna in potirala šla ven iz mesta Jeruzalema v kraj Emavs in sta vsa nenadoma oživila, ko se jima je prikazal na poti, tako se bodo tudi vsi, ki hodijo iz mesta v naravo in planine na čist zrak in toplo sonce, okrepljeni vračali domov po dovoljenem razvedrilu, ker bo od Boga blagoslovljeno.

DOBRO ČTIVO

k Tomaža Kempčana — Hoja za Kristusom je knjižica — v obliki molitvenika — katero bi moral imeti in prebirati vsak katoličan. Za notranje versko življenje vsakega posameznika je čitanje iz te zlate zakladnice neizmerne važnosti. Vaak dan bi moral čitati v njej, zakaj toliko vzpodbude, lepote in miselnega bogastva ne najde v nobeni drugi knjigi. To je knjiga za celo življenje — čim večkrat jo čitamo, tem bolj se kaže sad tega duhovnega branja. In prav v sedanjem razvratnem času nam je miren in neomajen svetilnik v življenju, kakršen je Tomaž Kempčan bolj potreben, kot vsakdanji kruh. Naj ne bo danes med nami praktičnega katolika, ki bi se bal stroškov za to zlato knjigo. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani je znižala ceno knjižice na 8 Din, s poštnino 9 Din. Knjižica ima 400 strani, je trpežno vezana, z rdečo obrezo.

K za pripravo na kongres priporočamo: P. Kristostom, OFM: Evharistični cvetovi. Zbirka doklamanj in igric, primernih za akademije v čast sv. Reš. Telesu. Pišite po knjižico v Jugoslav. knjigarno v Ljubljani. Stane 6 Din. — V zbirki knjižice za duhovno obnovo, ki jo izdajajo Salezijanci na Rakovniku v Ljubljani je izšel v drobni knjižici življenjepisa svetega brata Pashala Bajlonskega, zaslužnika evharističnih kongresov. Knjižica stane 1 dinar.

DROBTINE

Znameniti cerkveni slikar Gebhard je bil zaprosil nekakega pruskega finančnega ministra za državno podporo, da bi poslikal neko cerkev v Düsseldorfu. Zato bi ovekovečil njegovo glavo v sliki. »Kako pa,« je rekel minister, »kako hočete uporabiti mojo grdo glavo v biblični sliki?« — »Za farizeja, ekselencija, za farizeja!«

Kako merijo toploto na zvezdah. V zvezdarni ujamejo na moten zaslon sliko zvezde, ki jo riše zrcalo teleskopa. Ta slika, ki v premeru ni večja nego grašek, predstavlja Marsa in na tem komaj opazni svetlobni pegi merijo njegovo toploto. Toplotomer, ki to izvrši, seveda ni navaden toplotomer z živim srebrom v stekleni cevki, temveč ga nadomeščata dve drobni žici, od katerih je ena iz platine, druga iz bismuta. Obe žici sta s konci zvarjeni druga z drugo, in sicer tako fino, da opaziš zvarjeno mesto komaj pod povečevalno lečo, ker ne znaša več nego petinko milimetra. Na tem mestu tiči čudežna sila. Vsako najmanjše segretej, tudi če prihaja v snopih žarkov iz daljave 60 milijonov kilometrov, kakor pri Marsu, izzove tu električni tok. Sila tega toka je neznansko majhna, a vendar še tolikšna, da jo je mogoče izmeriti z občutljivimi merili. Na podlagi te izmerjene sile izračunajo potem silo toplote, ki obdaja planet, Tako, kakor toplota Marsa, pa se da izmeriti toplota vsake zvezde.

Kmetica bi bila rada dala v šolo svojega sinčka Jožka, da bi tudi pri njih hiši enkrat imeli gospoda. Pa gre k domačemu župniku in ga prosi, da bi fanta malo vzel v roke in ga posebej poučeval, da bi šel potem v jeseni v ljubljanske šole. »Zakaj pa ne,« priklama župnik, »samo če je fant dobre glave.« »O, glavo ima pa dobro, tisto pa, tisto. Vejo, oni dan je padel s kozolca na glavo, pa mu ni bilo prav nič.«

Koran v latinici. Znani carigrajski turški založnik Ibrahim Hilmi je izdal že drugo izdajo korana v latinici. Prva je že razprodana, ker so jo kupile šole, ki ne smejo več rabiti arabske abecede. Nova izdaja je vzbudila veliko zanimanje tudi v javnosti. Muslimani radi kupujejo koran v latinici, ker je postal umljiv tudi preprostem človeku. Prestavo izvršnega besedila je oskrbel Izmail Bel, najboljši poznavalec korana. Opravil je težek posel in moral nekoliko spremeniti latinske črke po zgledu madjarske pisave, da je izrazil vse arabske glasove.

Dober učitelj. — Mlad mož se je hotel naučiti trobente in si je izbral primernega učitelja. Ampak nedostojni čut učenec za takt je učitelju povzročil velike težave. Nekega dne bi bil nad njim skoraj obupal. Tedaj ga je razsvetlila prava misel. Vzel je jermen in z njim kratkoma zvezal svojo in učenecovo nogo. Tako je moral učenec hote ali nehoče pravilno udarjati takt z nogo.

Katoliški redovniki — kitajski bogovi. Evropejce, predvsem pa katoličane preseneča dejstvo, da sta bila dva Evropejca, katoliška redovnika iz Družbe Jezusove proglašena za kitajske bogove in da jima dajejo poganski Kitajci vse časti, kakor svojim stariim kitajskim bogovom. Eden od teh blagovestnikov je Matej Ricci, ki je umrl leta 1610. Zanimljiv je krmarjen in urarjev. V molitvah ga nazivajo Li Mato. Tudi Manuela Diaza časte kot božanstvo. Priporočajo se mu kot dobrotniku človeštva. Na Fukeju mu je zgrajen tempel. Na Kitajskem je živel kot blagovestnik v prvi polovici 17. stoletja. Nesebično in težavno delo za dobro, napredek in rešitev Kitajske ter njuno vzorno življenje je našlo priznanje pri poganskih Kitajcih. Ti so jima izrekli pač najvišje priznanje, ki je bilo mogoče, ko so ju proglasili za svoj božanstvi in jima postavili templeje.

Trinajstkrat okrog sveta. V Genovo je nedavno dospel 73 letni mož iz Charlestona, ki je že dvajsetkrat objadal svet. To pot v trinajstič. Pred leti je opustil vse svoje posle in ker ni vedel od dolgega časa, kaj bi počel, je postal večni mornar. Nikjer nima doma, na voznjah je že zapravil milijone in uporabil vsa prometna sredstva razen letala. Za seboj ima 1.800.000 kilometrov dolgo pot.

Bari namesto jedilnih voz. Francoske železnice bodo v bližnji bodočnosti opustile jedilne voze, ker se — kakor kaže izkušnja — niso posebno obnesli. Namesto njih bodo uvedli bare, oziroma bileje. Zdi se, da bo ta naprava koristnejša in donosnejša, zakaj tudi potujoče občinstvo štedi pri izdatkih in gleda samo na to, kako bi si moglo privoščiti med vožnjo priboljške za mal denar, čemur pa jedilni vozi mislo dorasli.

Najnespametnejše živi oni, ki živi samo da živi.

Kdor bi rad poznal tuje dežele in življenje po njih, kakor ga od blizu gledajo stotisoči slovenskih izseljencev, kdor bi rad poznal življenje, mišljenje, načrte, upe, veselje, opehe, skrbi, razočaranja, trpljenje slovenskih izseljencev, razkropili jih po vsem širnem svetu, naj si naroči slovenski izseljenski tednik, revijo

„Duhovno življenje“

ki že tretje leto izhaja v Buenos Airesu, Republika Argentina, in ima svoje dopisnike in sodelavce med slovenskimi izseljenci vsega sveta, posebno odlično pa seznanja svoje čitatelje z razmerami v Argentini, deželi velike bodočnosti. Tedensko 32 strani. Letno dve debeli vezelanimi knjigi. Letna naročnina 70 Din, ki jih na naš račun nakazite Zadrugi gospodarski banki v Ljubljani.

Uprava »Duhovnega življenja«
Avalos 250
Buenos Aires, Rep. Argentina.

27.000 let star kipec. V Češkoslovaški so odkrili moško figuro, le 62 mm visoko, ki jo je predpotopni človek iz mamutovih kosti z ostrim kamnom izklesal. Je baje iz 25.000 let pred Kristusom. Ima dolgo brado. Arheolog Čupik je ugotovil, da je figurica iz male paleolitne dobe in kot moški predstavlja edino najdbo iz te dobe. Pristnost so dognali potom ultravijoličnih žarkov. Je pa za enkrat lastnina nekega zasebnika.

Banaško lucerno

domačo črno deteljo, travna in druga semena za polje dobite pri trdki

Franc Pogačnik d. z o. z. v Ljubljani
Javna skladišča (Balkan Tyrševa (Dunajska) c. 33.

Sidro za zrakoplovce. Nemški inženjer Otto Kriegl je izumil pripravo za privezovanje zrakoplovov pozimi in v severnih polarnih krajih. Gre za sidro, ki se da kuriti z elektriko. Čim ga spustijo iz zrakoplova na led, se z električnim tokom segreje in led se okrog njega raztaja. Tok se nato odklopi led zmazne okoli sidra in ga drži trdno. Zrakoplov je zasidran. Če ga hočete opustiti, spustijo v sidro znova električni tok. Pozimi bo zrakoplove torej brez nadaljnjega močnega zasidrati v zaledenela tla. — Važno je to, da je sidro lahko iz lahke kovine, saj ne učinkuje s svojo težo, temveč le s svojo zlepljenostjo z ledom.

MIZARJI!

Predno se lotite izdelovanja kakršnihkoli stolov, zahlevajte poprej z dopisnico katalog tovarne upognjenega pohištva

REMEC-Co.

Duplica pri Kamniku

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslo, oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in aurobe.

Pekovske obrti

se želi učiti mlad fant 17 let. Naslov v u ravni Domoljuba št. 5192.

Vajenca kmečkih staršev sprejme za mizarstvo obrt takoj Franc Erjavec, Višmarje 7 p. St. Vid n. Ljubljano.

Mizarstva vajenca

sprejme Josip Zagar, Dravlje 73, p. St. Vid nad Ljubljano.

Pastirja 13 — 15 letnega sprejme Dovč Slape 9 p. Dev. Mar. v Poju.

Gepeli železen, rabljen še v dobrem stanju kupim. Ponudbe z navedbo cene in sistema je poslati na Klančičar Franc, Lake-Zavine 15, Zagorje ob Savi.

Izredno dobra in cenena oblačila, moško perilo itd. kupite najbolje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Posnemalnike, brzo-parlinike dobite na obročna odplačila pri »Tehnac«, Ljubljana, Mestni trg 25. Sprejemamo potnike!

Učenko poštenih staršev sprejmem v trgovino z mešanim blagom na deželi. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 4971.

Hitica z vinogradom in travnikom na Dolenjskem naprodaj. Ponudbe na upravo tega lista št. 4956.

Čebelo prodam deset panjev nemški sistem z lauskimi matice mi. Poizvedbe pri Mihovc Josko, Spodnja Senica št. 13. Medvode.

Posestvo primerno za majhno obitelji, lepa lega, sončna, zračna, pitna voda, gredice, sadovnjak, vinograd 365 livna, prodam. Gotovina 22.000 — Din. Poizvedbe: Franc Kotar, Pretržje - Sv. Križ pri Litli.

Pozor gostilničarji, gospodinjice, neveste itd. Prodam kupujete bato ali surovo tkanino za namizno, posteljno in telesno perilo, zahlevajte vprašati (brezplačno) od trdnice Pavla Stranaka, tov. zaloge, Tržič, Vata in predvaja tudi vodno v zalogi. Najnižje cenel! En sam poskus Vsa preproda o kakovosti blaga.

Vprašanje razorožitve rešeno. Ženevska razorožitvena konferenca je lahko ponosna na svoj uspeh. Republika Monte Carlo je namreč sklenila, da se bo razorožila docela in odpušila svojo svojo armado, sestojajo iz 96 mož. Toda boljše rešeno, to ni toliko uspeh ženevske konference, marveč finančne težkoče so jo prisilile k temu. V sedanjih časih njene svetovno znane igralnice, nje glavni vir, ne morejo nič več, in zato je republika celo sklenila, da se bo prodala Franciji.

Za narodne noše

za krila, lepa svila v raznih barvah od Din 38.- naprej
za predpasnike, črna volastna svila od Din 45.- naprej
dobite pri **F. I. GORIČAR, LJUBLJANA**
Sv. Petra cesta 29.

Ljudje bodočnosti bodo 10 čevljev visoki. Ljudje v prihodnjih 500.000.000 letih bodo 10 čevljev visoki in bodo imeli oči podobne X-žarkom. To je mnenje dr. Pappa, znanega nemškega profesorja. Dr. Papp je mnenja, da bodo človeški možgani sprejemali in oddajali elektro-magnetne valove kakor radio. Toda pri vsem tem bo človeški rod uničen radi ogromnih mrčesov, ki se bodo nenadoma pojavili. Čez 500.000.000 let!

Za žganjekuho brinje, fige, rozine in slive oddaja po ugodnih cenah **FRAN POGAČNIK** d. z o. z., Ljubljana, Tyrševa cesta 33
Javna skladišča (Balkan)

ALI STE ŽE PLAČALI NAROCNINO ZA »DOMOLJUB«?

Izgubljen prst vendar rešena noga

„Bolečine nog so vedno nevarne“
pravi zdravnik

Preglejte svoje noge še nocoj! Iščite naslednje simptome: rdečica in občutljivost med prsti, koža na nogah je lahko vlažna, razpokana ali luskinasta z neprijetnim vonjem in neznosno srbečico. Če se to zanemari, lahko nastane nevarna bolezen nog. To je nekdo moral plačati z izgubo prsta, predno je prišel z primernim zdravljenjem. Ukrenite takoj, kar je potrebno. Pomočite noge v toplo vodo, kateri ste dodali dovolj količino Saltrat Rodella, da je voda postala bela. Ta močno antiseptična kisikova kopel za noge učinkuje takoj. Kislj prodre v znojnice ter uničuje tišočere skrite kati. Vnetje takoj preneha, razpokline pa zacelijo. Ta zdravilna sol prodre do korenin kurjati oče, ki jih lahko potem brez bolečin s prsti odstranite. Debela koža na se tako zmehča, da jo lahko odstranite z nohtom. Ta kisikova kopel za noge obnavlja krvni obtok, krepi slabotne sklepe ter vrača zdravje bolnim nogam. Saltrat Rodell se prodaja v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah po neznatni ceni.

BREZPLAČNO. Na podlagi posebnega dogovora s izdelovalci lahko sedaj vsak čitatelj tega lista dobi brezplačno zadostno količino Saltrat Rodella. Pišite še danes. Ne pošiljajte denarja. Naslov: M. Neumann, service 21/C, Zagreb, Boškovičeva ulica 44.

V VSAKO HISO »DOMOLJUBA«!

Za Evharistični kongres!

Nudim blago za **narodne noše**. Za poletje **novosti za ženske in moške obleke**. Največja izbira novih svilnatih **rut in šerp**

JANKO ČEŠNIK

LJUBLJANA
Lingarjeva - Stritarjeva ul.